

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām

P6_TA(2008)0012

Eiropas Parlamenta 2008. gada 16. janvāra rezolūcija “Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām” (2007/2093(INI))

(2009/C 41 E/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punktu,
- ņemot vērā 2007. gada 21. un 22. jūnija Briseles Eiropadomes sanāksmes prezidentūras secinājumus par Līguma reformu procesu,
- ņemot vērā jauno 3. pantu Līgumā par Eiropas Savienību kā tas ieviests ar Lisabonas līguma 1. panta 4. punktu, kurā norādīts, ka Eiropas Savienība “apkaro (..) diskrimināciju un veicina (..) bērnu tiesību aizsardzību”, kā arī paredzēts, ka “attiecībās ar citām pasaules daļām Savienība (..) veicina (..) cilvēktiesību un jo īpaši bērnu tiesību aizsardzību”,
- ņemot vērā valstu un valdību vadītāju lēmumu, ko pieņēma 2007. gada 19. oktobrī Lisabonā starpvaldību konferences noslēgumā un ar ko padara juridiski saistošu Pamattiesību hartu⁽¹⁾, kuras 24. pants attiecas tieši uz “bērnu tiesībām” un jo īpaši nosaka, ka “visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātas iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses”,
- ņemot vērā Eiropas Savienības lēmumu pievienoties 1950. gada Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai (ECK), kas paredz sankcijas gadījumā, ja to neievēro,
- ņemot vērā ANO Bērna tiesību konvenciju un tās fakultatīvos protokolus, ko 1989. gada 20. novembrī pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja,
- ņemot vērā ANO Rīcības programmu, kuru pieņēma 1994. gada septembrī Kairā notikušajā starptautiskajā konferencē par iedzīvotājiem un attīstību,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 15. februāra Regulu (EK) Nr. 168/2007, ar ko izveido Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 4. jūlija paziņojumu “Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām” (COM(2006)0367),
- ņemot vērā 2007. gada 1. marta ziņojumu, kuru sniedza Eiropas Parlamenta starpnieks jautājumos, kas saistīti ar vecāku veiktu starptautisku bērnu nolaupīšanu, un kurā Eiropas Komisija, Eiropas Parlaments un citas iestādes tiek brīdinātas par vecāku veiktu bērnu nolaupīšanas gadījumu krasu pieaugumu,
- ņemot vērā apspriešanās rezultātus, ko organizācijas “Glābiet bērnus” un *Plan International* veica par iepriekš minēto Komisijas paziņojumu “Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām”⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Forumu par bērnu tiesībām, kuru Komisija izveidoja pēc minētā paziņojuma publicēšanas un kura pirmā sanāksme notika Berlīnē 2007. gada 4. jūnijā,

⁽¹⁾ OV C 303, 14.12.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 53, 22.2.2007., 1. lpp.

⁽³⁾ http://www.savethechildren.net/alliance/where_we_work/europegrp_haveyoursay.html

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

- ņemot vērā politisko deklarāciju, kuru pieņēma Foruma pirmajā sanāksmē Berlīnē 2007. gada 4. jūnijā un kurā ir atkārtoti izteikta vēlme, lai bērnu tiesības tiktu sistemātiski ņemtas vērā Eiropas Savienības iekšpolitikā un ārpolitikā,
 - ņemot vērā tā 2006. gada 14. jūnija rezolūciju par nediskrimināciju un iespēju vienlīdzību visiem ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā ES Pamattiesību ekspertu tīkla 2006. gada 25. maija tematisko ziņojumu Nr. 4 par bērnu tiesību ievērošanu Eiropas Savienībā ⁽²⁾,
 - ņemot vērā ANO ģenerālsēkretāra 2006. gada 11. oktobrī Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālajai asamblejai iesniegto pētījumu par vardarbību pret bērniem,
 - ņemot vērā 2006. gada septembrī pieņemtās UNICEF Vadlīnijas bērnu tirdzniecības upuru tiesību aizsardzībai Eiropā,
 - ņemot vērā Padomes 2003. gada 22. decembra Pamatlēmumu 2004/68/TI par bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā ANO Bērna tiesību konvencijas 34. un 35. pantu, kurš attiecas uz bērnu aizsardzību pret jebkāda veida seksuālo ekspluatāciju un seksuālo izmantošanu un kura mērķis ir novērst bērnu nolau-pīšanu, pārdošanu un tirdzniecību,
 - ņemot vērā Komisijas 2007. gada 22. maija paziņojumu “Vispārīgā politika cīņai ar kibernoiedzību” (COM(2007)0267),
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas, Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Kultūras un izglītības komitejas un Juridisko jautājumu komitejas atzinumu (A6-0520/2007),
- A. tā kā iepriekš minētā Komisijas paziņojuma “Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām” galvenais mērķis ir veicināt un nodrošināt bērnu tiesību ievērošanu, jo īpaši tiesību uz savu identitāti, tiesību uzaugt drošos apstākļos/tiesību uz gādību, tiesību uz ģimeni, tiesību uz rotaļām un būt milētam, tiesību uz veselību, izglītību, sociālo integrāciju un iespēju vienlīdzību un tiesību uz sportu un piemērotu un aizsargātu vidi ievērošanu, kā arī garantēt tiesības iegūt informāciju par savām tiesībām, lai nodrošinātu tādas sabiedrības izveidi, kura būtu labvēlīga bērniem un kurā bērni varētu justies aizsargāti un aktīvi iesaistīti;
- B. tā kā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (Pamattiesību harta) 24. panta 3. punkts nosaka, ka “katram bērnam ir tiesības regulāri uzturēt personiskas attiecības un tiešus sakarus ar abiem vecākiem, izņemot gadījumus, kad tas ir pretrunā viņa interesēm”;
- C. tā kā saskaņā ar Pamattiesību hartas 24. pantu un ANO Bērna tiesību konvencijas 12. pantu ir svarīgi visiem bērniem nodrošināt tiesības uz “līdzdalību”, lai atbilstīgi bērnu vecumam, briedumam un intelektuālajai attīstībai vienmēr ņemtu vērā viņu pieredzi un viedokli par visiem viņus ietekmējošiem jautājumiem; tā kā šīs tiesības ir absolūtas un tās nedrīkst ierobežot un tā kā ir jārod veidi, kādos komunicēt ar visiem bērniem, pat ar tiem bērniem, kas izsakās pieaugušajiem grūti saprotamā veidā, piemēram, ļoti mazi bērni, bērni ar invaliditāti un bērni, kas runā citā valodā;

(1) OV C 300 E, 9.12.2006., 259. lpp.

(2) http://ec.europa.eu/justice_home/cfr_cdf/doc/thematic_comments_2006_en.pdf

(3) OV L 13, 20.1.2004., 44. lpp.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

- D. tā kā ir svarīgi bērnu tiesības iekļaut un aizsargāt visās Eiropas Savienības politikas jomās (noteikt galveno virzienu), kas tieši vai netieši skar viņu intereses;
- E. tā kā vecāku nabadzība un sociālā atstumtība bērniem rada nopietnus šķēršļus savu tiesību īstenošanā un tā kā pastāv arī daudzi citi faktori, kas bērniem liedz iegūt savas tiesības, piemēram, kad vecāki savus vecāku pienākumus veic neapmierinoši, kā arī tad, kad juridiskos jautājumos pieaugušajiem jāpārstāv bērnu intereses vai kad tiesības uz veselības aprūpi var pieprasīt tikai ar bērna aizbildņa piekrišanu;
- F. tā kā pieaugušajiem jānodrošina labvēlīgi apstākļi, lai bērniem sniegtu iespēju izteikt savu viedokli un viņus varētu uzklaut; tā kā pieaugušajiem jāsekmē bērnu miermīlības un draudzības izpausmes un jāveicina bērnu saiknes ar citiem bērniem; tā kā laiks ir svarīgs faktors, lai radītu labvēlīgus atvērtus apstākļus un dotu bērniem iespēju izteikt savu viedokli, un ne tikai atsevišķos gadījumos, un tā kā tas jāņem vērā publisko programmu finansējumā;
- G. tā kā Eiropas Savienībā joprojām netiek ievērotas bērnu tiesības un tā kā risināmas problēmas ir vardarbība pret bērniem un bērnu tirdzniecība nelegālai adopcijai, prostitūcijai, nelegālam darbam, piespiedu laulībām, ubagošanai uz ielas vai jebkādiem citiem nolūkiem;
- H. tā kā arvien lielāks skaits bērnu cieš no tādām hroniskām slimībām kā neiroduktīvs un alerģija, kā arī no elpošanas ceļu slimībām un trokšņa;
- I. tā kā bērnu tiesības vides jomā ir iekļautas ANO Bērna tiesību konvencijā;
- J. tā kā ģimenes vide ir labvēlīgs pamats bērnu tiesību aizsardzībai, veselīgai personības attīstībai, viņu spēju attīstībai, savu tiesību īstenošanai nepieciešamo zināšanu ieguvei un pienākumu apzināšanai un tā kā tāpēc jādara viss iespējamais, lai ar piemērotu valsts politiku atbalstītu ģimenes, taču, ja šādas atbalsta sistēmas nav, saskaņā ar ANO Bērna tiesību konvenciju par bērna tiesībām visiem bērniem, tostarp bāreņiem, bezpajumtnieku un bēgļu bērniem, ir jānodrošina aizsardzība ar kādu citu sistēmu, kas nodrošina viņiem iespēju uzaugt, nesaskaroties ne ar kāda veida diskrimināciju;
- K. tā kā ES stratēģijai par bērnu tiesībām ir jābalstās uz ANO Bērna tiesību konvencijā atzītajām vērtībām un principiem;
- L. tā kā jāatzīst bērna kā patstāvīga tiesību subjekta tiesības un tā kā tomēr, neskatoties uz valstu un starptautiskajiem tiesību aktiem, meitenes un sievietes bieži kļūst par tādas juridiskas, sociālas un ekonomiskas nevienlīdzības upuriem, kura skar viņu pozitīvo un pamattiesību īstenošanu, piemēram, attiecībā uz izglītības, mācību, veselības aprūpes, nekaitīgas pārtikas un tīra ūdens pieejamību, kā arī pusaudžu reprodūktīvās tiesības;
- M. tā kā pamattiesībām un pamatvērtībām, tostarp dzimumu līdztiesībai, jābūt izglītības būtiskai sastāvdaļai bērniībā un jāveido pamats visiem pārējiem dzīves posmiem;
- N. tā kā visos politikas virzienos, kas skar bērnus, jāievēro integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai, jo dzimumu līdztiesība sākas ar vīriešu un sieviešu dzimuma bērnu vienādu tiesību atzīšanu jau bērnu pirmajos dzīves gados;
- O. tā kā tādas cilvēktiesību pārkāpumus pret sievietēm un meitenēm imigrantēm kā tā dēvētos goda aizstāvēšanas noziegumus, piespiedu laulības, dzimumorgānu izkropļošanu vai citus pārkāpumus nevar attaisnot ne ar kādiem kultūras vai reliģiskiem apsvērumiem un nekādā gadījumā pret tiem nedrīkst izrādīt iecietību;
- P. tā kā bērni Eiropā jau no mazotnes saskaras ar šausmu, pornogrāfijas un vardarbības attēlojumiem plašsaziņas līdzekļos un tā kā vardarbība bērnos var izraisīt postošas psihosociālas sekas, piemēram, trauksmes stāvokli un depresiju, kāpinātu agresivitāti un problēmas skolā,

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

Stratēģijas apskats

1. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu, ar kuru skaidri nosaka, ka visas konvencijas par cilvēka pamattiesībām vienādā mērā attiecas kā uz bērniem, tā uz pieaugušajiem, tāpat kā virkne papildu tiesību, tostarp tās, kas iekļautas ANO Bērna tiesību konvencijā, kuru izstrādāja tieši attiecībā uz bērnu un jauniešu īpašo stāvokli;
2. atzinīgi vērtē starpvaldību konferences (SVK) 2007. gada 19. oktobra lēmumu iekļaut bērnu tiesības Lisabonas līgumā kā vienu no ES mērķiem, tādējādi nodrošinot jaunu tiesisko satvaru bērnu tiesībām;
3. atzinīgi vērtē Komisijas rīcības plāna izstrādi par bērniem ārējo attiecību jomā, kurš tiek veidots saskaņā ar ES bērnu tiesību stratēģijas programmu un tajā paredzētajām saistībām;
4. konstatē, ka arvien vairāk jomu, kas ir ES kompetencē, gan tiešā, gan netiešā veidā skar bērnu tiesības, un prasa, lai Komisija savā ietekmes novērtējumā, kas paredzēts tās 2005. gada 27. aprīļa paziņojumā "Pamattiesību hartas ievērošana Komisijas likumdošanas iniciatīvās — Metodoloģija sistemātiskai un stingrai uzraudzībai" (COM(2005)0172), iekļauj sadaļu, kas būtu veltīta tam, kā juridiskā ziņā jāņem vērā bērnu tiesības;
5. aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu par bērnu tiesību jautājumiem paredzētas budžeta pozīcijas izveidošanu, kas ļautu finansēt iepriekš minētā Komisijas jūlija paziņojuma "Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām" īstenošanu un tādus ar bērnu jautājumiem saistītus projektus kā Eiropas agrinās brīdināšanas sistēma par bērnu nolaupīšanu, kā arī koordinēšanas struktūru, kuras sastāvā ir dalībvalstu tādu centrālo iestāžu pārstāvji, kuras pilnvarotas samazināt bērnu nolaupīšanas gadījumu skaitu; budžeta pozīcijā arī jāiekļauj subsīdijas tādu NVO tīkliem, kas darbojas šajā jomā un nodrošina bērnu līdzdalību minētā paziņojuma un attiecīgo projektu īstenošanā;
6. prasa izveidot efektīvu uzraudzības sistēmu ar atbilstošiem finanšu līdzekļiem un ieviest gada pārskatus, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas iepriekš minētajā Komisijas paziņojumā "Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām" izklāstītās saistības un topošā stratēģija par bērnu tiesībām;
7. atgādina, ka topošā stratēģija būs efektīva tikai tad, ja būs ilgtermiņa saistības un rīcība, bērnu tiesību īstenošanas pastiprināta un efektīva uzraudzība, izstrādājot attiecīgus rādītājus un iesaistot NVO un vecāku un izglītības asociācijas, kā arī koordinācija ar valsti un starptautiskām bērnu tiesību aizsardzības iniciatīvām un politikas virzieniem;
8. prasa, lai Komisija, sākot no 2008. gada, ik pēc diviem gadiem sagatavotu visaptverošu ziņojumu par Eiropas Savienības bērnu un jauniešu jautājumu;
9. atzinīgi vērtē Komisijas plānu Eiropas Savienībā ieviest vienotu tālruņa numuru bērnu palīdzības dienestiem un norāda, ka ir nepieciešams, lai šis pakalpojums būtu pieejams bez maksas un 24 stundas dienā; aicina dalībvalstis, izmantojot informatīvus pasākumus, informēt bērnus par šāda pakalpojuma izmantošanas iespēju;
10. ar interesi gaida Komisijas ziņojumu par to, kā dalībvalstis pildījušas iepriekšminēto 2003. gada pamatlēmumu par bērnu seksuālās ekspluatācijas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu;
11. prasa, lai bērnu tiesību aizsardzību, kas paredzēta ANO Bērna tiesību konvencijā, iekļautu Pamattiesību aģentūras (še turpmāk "Aģentūra") daudzgadu plāna prioritātēs un lai Aģentūra pēc iespējas ātrāk izveidotu sadarbības tīklu ar starptautiskajām institūcijām, jo īpaši ar bērnu tiesībsargiem un NVO, kas veic darbību šajā jomā, lai tādējādi pilnībā izmantotu to rīcībā esošo pieredzi un informāciju;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

12. aicina Komisiju, Aģentūru un dalībvalstis sadarbībā ar attiecīgajām ANO aģentūrām, starptautiskajām organizācijām un pētniecības centriem censties uzlabot salīdzināmu statistikas datu vākšanu par bērnu stāvokli ES, vajadzības gadījumā paplašinot Statistikas biroja pilnvaras, lai izstrādātu un iekļautu vairāk rādītāju attiecībā tieši uz bērniem, piemēram, par bērnu nabadzību un sociālo atstumtību; jānodrošina bērnu līdzdalība datu vākšanā;
13. prasa Komisijai vākt datus atbilstīgi dzimuma un vecuma kritērijiem par visa veida diskrimināciju un vardarbību pret bērniem, iekļaut sieviešu un vīriešu līdztiesības aspektu visos turpmākās stratēģijas politikas virzienos un instrumentos, tostarp Bērnu tiesību foruma darbībā, kā arī nodrošināt šo politikas virzienu uzraudzību un novērtēšanu, cita starpā ievērojot dzimumu līdztiesības principu budžeta veidošanā;
14. prasa bērnu tiesības iekļaut ES ārpolitikā un ārējā darbībā, tostarp Eiropas kaimiņattiecību politikā un stratēģiskajās partnerattiecībās ar Krieviju, kā noteikts jaunajā Komisijas darbinieku darba dokumentā "Eiropas Savienības Rīcības plāns attiecībā uz bērnu tiesībām ārējās attiecībās", un paplašināšanās procesā, atzīstot, ka šie politikas virzieni ir spēcīgi instrumenti, kas sniedz iespējas veicināt bērnu tiesību aizsardzību; aicina Komisiju šīs iespējas pārvērst par konkrētiem mērķiem Kopienas un dalībvalstu ārējo attiecību jomā;
15. aicina Komisiju iesniegt ziņojumu par iespēju visos starptautiskajos nolīgumos, kas noslēgti starp Eiropas Kopienu un trešām valstīm, iekļaut īpašu juridiski saistošu klauzulu par starptautiskā līmenī noteiktu bērnu tiesību ievērošanu;
16. aicina Komisiju pastiprināt atbalsta sniegšanu jaunattīstības valstīm, ieviešot ANO Bērna tiesību konvencijas noteikumus un fakultatīvos protokolus to likumdošanā;
17. prasa apsvērt ES pievienošanos ANO Bērna tiesību konvencijai un diviem tās fakultatīvajiem protokoliem, kā arī Eiropas Padomes konvencijām par bērna tiesībām, tostarp Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai, un konvencijām par bērnu tiesību īstenošanu, adopciju, ekspluatāciju un seksuālo izmantošanu, un aicina Padomi pieņemt principiālu nostāju, kas ES turpmāk ļautu piedalīties sarunās par konvencijām, kas jo īpaši attiecas uz bērnu tiesībām;
18. norāda, ka ikvienai stratēģijai par bērnu tiesībām jābalstās uz vērtībām un četriem pamatprincipiem, kas nostiprināti ANO Bērna tiesību konvencijā: aizsardzībai pret visu veidu diskrimināciju; bērnu interesēm kā vienam no galvenajiem apsvērumiem; tiesībām uz dzīvību un attīstību; tiesībām izteikt viedokli un tiesībām uz to, ka šo viedokli ņem vērā attiecībā uz jebkuru jautājumu, kas skar bērnu;
19. pauž nožēlu par to, ka ne visas dalībvalstis ir izveidojušas tiesībsargu bērnu tiesību jautājumos, kā to aicinājusi izdarīt ANO Bērnu tiesību komiteja, lai veicinātu bērnu tiesību atbalstu un ANO Bērna tiesību konvencijas turpmāku īstenošanu, un aicina tās dalībvalstis, kas to vēl nav izdarījušas, to izdarīt iespējami drīz; uzskata, ka Eiropas Savienībai ir jāpiešķir finansiālie resursi Eiropas Bērnu tiesībsargu tīklam (ENOC), lai ENOC varētu aktīvāk un visas ES mērogā risināt tos jautājumus, kas attiecas uz bērnu tiesībām;
20. tā kā dalībvalstīs, īstenojot Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un par vecāku atbildību⁽¹⁾, valstu iestādes to interpretē atšķirīgi; neatlaidīgi aicina Komisiju izstrādāt pamatnostādnes un labākās prakses apkopojumu, lai precizētu un atvieglotu minētās regulas īstenošanu;

⁽¹⁾ OV L 338, 23.12.2003., 1. lpp., Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2116/2004 (OV L 367, 14.12.2004., 1. lpp.).

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

21. uzsver, cik svarīgi dalībvalstīm un kandidātvalstīm ir pilnībā īstenot pašreizējās starptautiskās saistības, jo īpaši tās, kas izriet no ANO Bērna tiesību konvencijas, ANO Konvencijas par invalīdu tiesībām ar tās īpašajiem noteikumiem par bērniem invalīdiem un Starptautiskās Darba organizācijas (ILO) pamatkonvencijām par bērnu darba aizliegumu;
22. neatlaidīgi aicina tās dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, ratificēt Hāgas 1996. gada 19. oktobra Konvenciju par jurisdikciju, piemērojamajiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem; kā arī neatlaidīgi prasa dažādām ES iestādēm sekmēt, lai trešās valstis ratificētu galvenos starptautiskos bērnu aizsardzības instrumentus, īpaši tos, kuri var uzlabot nepilngadīgo imigrantu stāvokli;
23. aicina ES, izmantojot tās rīcībā esošos miermīlīgas ietekmēšanas līdzekļus, aktīvi darboties, lai vairotu izpratni ANO Bērna tiesību konvenciju un panāktu pēc iespējas plašāku tās piemērošanu ES un ārpus tās;
24. atgādina dalībvalstīm, ka jāpanāk to saistību ievērošana, ko tās attiecībā uz bērnu tiesību aizsardzību uzņēmušas Eiropas Savienības un starptautiskā līmenī;
25. mudina dalībvalstis izstrādāt programmas skolotāju un skolēnu apmaiņai ar ārpuskopienas valstīm, jo īpaši ar Tuvo Austrumu un jaunattīstības valstīm, un izplatīt informāciju par bērnu tiesībām un tās veicināt, pievēršot uzmanību tiesībām uz izglītību un dzimumu līdztiesības jautājumiem;
26. uzsver bērna vajadzību diferencēta novērtējuma nozīmi; atzīmē, ka šādas diferenciacijas pakāpes labs piemērs ir UNICEF *INNOCENTI* pētījumu centra ziņojums *Report Card 7*, kurā minēti seši bērnu labklājības aspekti, to skaitā materiālā labklājība, veselība un drošība, izglītības labklājība, attiecības ģimenē un ar vienaudžiem, uzvedība un riski un subjektīvā labklājība;
27. mudina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai nodrošinātu tiesību ievērošanu bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem, jo īpaši viņu tiesības uz brīvību, izglītību un tiesības vērsties tiesā, un lai aizsargātu viņus no spīdzināšanas un cietsirdīgas, necilvēcīgas vai cieņu pazemojošas izturēšanās;
28. prasa, lai visas dalībvalstis nodrošinātu, ka bērniem ir efektīva un neatkarīga pārstāvība jebkādas tiesas vai līdzīgās procedūrās, kuras uz viņiem attiecas, un lai bērniem būtu juridiski iecelts aizbildnis gadījumos, kad nav atbildīga, kompetenta un atbilstoša pieaugušā ģimenes locekļa, kas spētu pildīt šādus pienākumus;
29. uzsver, ka tādēļ, ka par lielāko daļu bērnu, jo īpaši par maziem bērniem, rūpējas ģimene, stratēģijai par bērnu tiesībām ir jāparedz ģimeņu labklājības veicināšana;
30. prasa, lai Komisija izstrādā politikas virzienus un īsteno visaptverošu un plašu rīcību ar mērķi aizsargāt bērnu tiesības, lai tādējādi bērniem panāktu starpterritoriālu vienlīdzību un vienādas iespējas;
31. ierosina ES definēt jēdzienu "apdraudēta bērnība" un attiecināt to uz visiem bērniem, kas kļuvuši par tādas sociālas situācijas upuriem, kura apdraud viņu garīgo un fizisko veselību un/vai kura viņus pakļauj noziedzības riskam gan kā tās dalībniekus, gan upurus;
32. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus (informācijas kampaņas, labas prakses apmaiņu u. c.), lai novērstu "apdraudētas bērnības" gadījumus, tostarp nepilngadīgo noziedzību;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

33. atgādina, ka tiesības uz izglītību un apmācību ir sociālas pamattiesības, un aicina visas dalībvalstis un kandidātvalstis to garantēt neatkarīgi no bērna vai viņa vecāku sociālās un etniskās izcelsmes un no bērna vai viņa vecāku fiziskā vai juridiskā stāvokļa;

34. prasa topošajā stratēģijā ietvert pasākumus, lai nepieļautu uz dzimumu balstītu vardarbību, cita starpā paredzot izpratnes veidošanas kampaņas par vīriešu un sieviešu līdztiesību bērniem, vecākiem, pedagogiem un neaizsargātām kopienām, lai veicinātu meiteņu emancipāciju, nodrošinātu viņām vienlīdzīgas iespējas un labāku viņu tiesību aizsardzību; aicina veicināt zēnu un vīriešu aktīvu līdzdalību minētajos pasākumos; aicina Komisiju nodrošināt, ka tās attīstības palīdzības politika un tirdzniecības nolīgumi ir atkarīgi no tādu tiesību aktu īstenošanas, kuri nodrošina vīriešu un sieviešu līdztiesību un nepieļauj nekāda veida vardarbību pret sievietēm un bērniem;

35. aicina Komisiju attiecībās ar trešām valstīm mudināt starptautisko līgumu ratifikāciju par sieviešu diskriminācijas izbeigšanu un sekmēt sieviešu līdzdalību saimnieciskajā, sabiedriskajā un politiskajā dzīvē, tādējādi uzlabojot arī šo sieviešu bērnu labklājību;

Bērna līdzdalība

36. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir izveidojusi forumu, kas apvieno pārstāvjus no dalībvalstīm, Eiropas Parlamenta un Komisijas, no nevalstiskajām organizācijām (NVO), valstu un starptautiskajām organizācijām, kuras nodarbojas ar bērnu tiesību jautājumiem, kā arī pašus bērnus; uzskata, ka bērnu līdzdalība ir uzskatāma par vienu no galvenajiem foruma mērķiem; aicina Komisiju dalībvalstīs nodrošināt bērnu līdzdalību, bērnu tiesībsargu, kā arī vecāku un ģimeņu asociāciju līdzdalību;

37. atzinīgi vērtē to, ka Komisija izveidojusi starpdienestu grupu, kā arī norīkojusi koordinatoru bērnu tiesību jautājumos, un prasa, lai Eiropas Parlamentā tiktu izveidota koordinācijas struktūrvienība saskaņā ar Lisabonas līguma noteikumiem, lai strādātu sadarbībā ar Komisijas starpdienestu grupu, lai saistītu un racionalizētu visas Parlamenta darbības un iniciatīvas attiecībā uz bērnu tiesībām; uzskata, ka šim struktūrām arī jānodrošina informācijas un labas prakses apmaiņas tīkls attiecībā uz dažu dalībvalstu veiktu valstu stratēģijas plānu bērnu jautājumos īstenošanu; prasa, lai šīs struktūras nodibina tiešus kontaktus ar bērnu un jauniešu vadītām organizācijām, lai tādējādi attīstītu, ieviestu, pārraudzītu un nodrošinātu bērnu jēgpilnu un efektīvu līdzdalību visu viņus ietekmējošu lēmumu pieņemšanā;

38. atgādina, ka bērniem un jauniešiem neatkarīgi no vecuma ir tiesības izteikt savu viedokli; uzskata, ka gan meitenēm, gan zēniem ir vienlīdzīgas tiesības izteikt viedokli un ka šīs tiesības jāgarantē, izstrādājot ES stratēģiju par bērnu tiesībām, nodrošinot līdzsvarotu meiteņu un zēnu līdzdalību;

39. atzīst, ka aktīva līdzdalība ir cieši saistīta ar informāciju; atzinīgi vērtē saziņas un informācijas stratēģijas izveidi, lai informāciju par ES pasākumiem sniegtu visiem pieejamā, bērniem draudzīgā veidā;

40. ar interesi gaida, kad Komisija 2008. gadā publicēs savu pētījumu, novērtējot pašreizējo ES pasākumu attiecībā uz bērnu tiesībām ietekmi un apspriešanās dokumentu ar mērķi noteikt ES turpmākās darbības galvenās prioritātes bērnu tiesību jomā, lai pieņemtu Balto grāmatu; aicina Komisiju ņemt vērā to iepriekšminēto konsultāciju rezultātus, ko organizācija "Glābiet bērnus" un *Plan International* veica 2007. gada sākumā, iztaujājot aptuveni tūkstoši bērnu, un kas parādīja, ka pēc viņu domām prioritārie temati ir vardarbība pret bērniem, diskriminācija, sociālā atstumtība un rasisms, narkotiku, alkohola un smēķēšanas ietekme, prostitūcija un tirdzniecība ar bērniem, kā arī vides aizsardzība; uzskata, ka papildus šiem īpašajiem prioritārajiem jautājumiem stratēģijas visaptverošam mērķim jābūt bērnu tiesībām uz līdzda-

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

lību un ietekmi; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt procesu, kurā visas ieinteresētās puses, tostarp bērni, varēs piedalīties apspriešanās, pēc kuras tiks noteikta ES stratēģija par bērnu tiesībām;

41. uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai informācija par bērnu tiesībām bērniem tiktu sniegta viņiem saprotamā veidā un ar piemērotiem līdzekļiem; aicina Komisiju:

- izstrādāt efektīvus saziņas līdzekļus, tostarp bērniem piemērotu tīmekļa vietni, lai veicinātu ES darbu bērnu tiesību jomā;
- izveidot pastāvīgu un pieejamu informācijas sistēmu, lai uzlabotu izpratni par bērnu stāvokli ES;
- izveidot un veicināt periodiskus un regulārus informācijas kanālus par bērnu stāvokli Eiropas Savienībā, varam, statistikas ziņojumus, pētījumus un informācijas un labas prakses apmaiņu;

Prioritātes ES stratēģijā par bērnu tiesībām

Vardarbība

42. apstiprina, ka nekādos apstākļos, tostarp mājās, nav pieļaujama nekāda veida vardarbība pret bērniem un ka visa veida vardarbība ir nosodāma; tādēļ prasa pieņemt Kopienas tiesību aktus, kas aizliedz jebkāda veida vardarbību, seksuālu izmantošanu, pazemojošu sodīšanu un kaitīgas tradicionālas paražas; nosoda visa veida vardarbību pret bērniem, tostarp fizisko, psiholoģisko un seksuālo vardarbību, proti, spīdzināšanu, bērnu izmantošanu un ekspluatāciju, bērnu nolaušanu, bērnu un bērnu orgānu tirdzniecību un pārdošanu, vardarbību ģimenē, bērnu pornogrāfiju, bērnu prostitūciju, pedofiliju un tādas tradicionālas kaitīgas ierāžas kā dzimumorgānu izkropļošanu, piespiedu laulības un tā dēvētos goda aizsargāšanas noziegumus;

43. atgādina par ieteikumiem, kuri iekļauti iepriekš minētajā ANO ģenerālsekretāra pētījumā par vardarbību pret bērniem, par jebkāda veida vardarbības jo īpaši pret bērniem novēršanu un par reaģēšanu uz šādu vardarbību; atzīst nepieciešamību noteikt profilakses politikas prioritātes un stiprināt sociālos pakalpojumus, sevišķi uzmanību pievēršot ģimenes starpniecības pakalpojumiem, kā arī uzlabot atbalstu upuriem pēc vardarbības gadījumiem, saukt pārkāpējus pie atbildības un pastiprināt datu vākšanu un analīzi par šo slēpto problēmu; prasa saistībā ar vardarbības pret bērniem novēršanas politikas nostādņiem veicināt izpratnes veidošanu, informēšanas un izglītošanas kampaņas un tādu profesionālu grupu rīcībspējas palielināšanu, kas strādā ar bērniem un viņu labā;

44. aicina dalībvalstis vai nu īstenot specifiskas tiesību normas attiecībā uz sieviešu dzimumorgānu izkropļošanu, vai arī pieņemt likumus, saskaņā ar kuriem var ierosināt lietu pret jebkuru personu, kas veic dzimumorgānu izkropļošanu;

45. aicina dalībvalstis veikt pasākumus pret goda noziegumiem neatkarīgi no iemesla — homoseksualitātes, reliģijas vai dzimuma identitātes dēļ, pret norunātām laulībām un laulībām ar nepilngadīgajiem;

46. mudina dalībvalstis palielināt ārstu informētību par tradicionālām kaitīgām ierāžām un nodrošināt, ka par noziegumiem konsekvēnti tiek piemērots attiecīgās valsts tiesību aktos paredzētais sods, pievēršot īpašu uzmanību mazāk aizsargātajām grupām, tostarp meitenēm un sievietēm no imigrantu un mazākumtautību kopienām un meitenēm invalīdēm;

47. aicina dalībvalstis ieviest obligātu visu sieviešu dzimumorgānu izkropļošanas gadījumu reģistrāciju, ko veic veselības aprūpes darbinieki, un reģistrēt arī gadījumus, ja ir aizdomas par to, ka var notikt dzimumorgānu izkropļošana;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

48. aicina dalībvalstis iestāties pret vardarbību, kas tiek vērstā pret sievietēm tradīciju vārdā, nosodīt ģimenes izraisītus imigrantu meiteņu cilvēktiesību pārkāpumus un pārbaudīt, kurus likumus var piemērot, lai it īpaši tā dēvēto goda aizstāvēšanas noziegumu gadījumos ģimenes locekļus sauktu pie atbildības;
49. uzskata, ka, lai vardarbību pret bērniem un bērnu ļaunprātīgu izmantošanu atklātu un pret to vērstos agrīnā stadijā, jāievieš specifisks procesuāls protokols šādu gadījumu reģistrācijai un izskatīšanai, vienlaikus izveidojot arī īpašus apmācības pasākumus medicīnas un veselības aprūpes darbiniekiem, kas atbildīgi par jautājumiem saistībā ar bērnu fizisko un garīgo veselību;
50. atbalsta ANO ģenerāļsekretāra īpašā pārstāvja iecelšanu, kas nodarbotos ar jautājumiem, kuri saistīti ar vardarbības pret bērniem izskaušanu, un kam būtu pilnvaras un nepieciešamie resursi, lai panāktu, ka tiek izpildītas starptautiskās saistības par vardarbības pret bērniem izbeigšanu;
51. uzsver, ka ir jāizveido tiesiskais regulējums attiecībā uz seksuālo eksploatāciju un bērnu ļaunprātīgu izmantošanu un ka ir jāpastiprina tiesu iestāžu sadarbība starp dalībvalstīm, Eiropolu, *Eurojust* un visām kompetentajām starptautiskajām struktūrām;
52. aicina dalībvalstis piešķirt līdzekļus izglītošanas un plašsaziņas līdzekļu kampaņām, kas paredzētas vecākiem un profesionāļiem, un nodrošināt bērniem piemērotu juridisko, medicīnisko un psihosociālo pakalpojumu sniegšanu;
53. aicina visas iestādes un dalībvalstis iesaistīties cīņā pret bērnu seksuālo eksploatāciju, bērnu tirdzniecību, pedofiliju un bērnu seksuālo izmantošanu interneta tīklā, bērnu prostitūciju un pret bērniem vērstu sekstūrismu, veicot visus nepieciešamos pasākumus, lai pabeigtu valstu tiesību aktu saskaņošanu, pamatojoties uz pamatprincipiem, kurus pieņēma ar iepriekš minēto Pamatlēmumu 2004/68/TI, kā arī ar citiem normatīvajiem instrumentiem, kas paredz visu publiskā un privātā sektora līdzdalību, kā norādīts iepriekš minētajā Komisijas paziņojumā "Vispārīgā politika cīņai ar kibernetizāciju";
54. apgalvo, ka bērnu seksuālā izmantošana ir jāuzskata par izvarošanu ar attiecīgām soda sankcijām; uzskata, ka jāņem vērā vainu pastiprinoši apstākļi, ja bērns ir seksuālas eksploatācijas vai izmantošanas upuris;
55. aicina dalībvalstis apsvērt dzimumneitrālus tiesību aktus attiecībā uz seksuālu vardarbību un prasa, lai tās nosaka, ka seksuālo pakalpojumu pirkšana no bērna (t. i., no nepilngadīgā) ir kriminālnoziedzība saskaņā ar 2000. gada 25. maijā ANO Ģenerālajā asamblejā pieņemtā ANO Bērna tiesību konvencijas fakultatīvā protokola par bērnu pārdošanu, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju 1. pantu; uzsver, ka sabiedrības informētībai ir izšķiroša nozīme cīņā pret patērētāju pieprasījumu pēc bērnu prostitūcijas un bērnu pornogrāfijas un šī pieprasījuma samazināšanā;
56. atgādina tā 2006. gada 16. novembra ieteikumu Padomei par cilvēku tirdzniecības apkarošanu — integrēta pieeja un priekšlikumi darbības plānam⁽¹⁾, kuras E apsvērumā tiek aicināts noteikt mērķi nākamo desmit gadu laikā divkārt samazināt cilvēku tirdzniecības upuru skaitu, izvirzot tālejošu mērķi pēc iespējas drīz un visaptveroši izskaust šo noziegumu;
57. mudina dalībvalstis pieņemt efektīvus normatīvos un cita veida pasākumus, tostarp datu vākšanu pa vecuma un dzimuma grupām, lai savā teritorijā gan privātajā, gan publiskajā sfērā novērstu un izskaustu visu veidu vardarbību;
58. tāpat aicina Komisiju atbalstīt iepriekšminētās ANO Bērna tiesību konvencijas fakultatīvā protokola un šās konvencijas fakultatīvā protokola par bērnu iesaistīšanu bruņotos konfliktos ātru ratifikāciju;
59. aicina visas ES iestādes un dalībvalstis nodrošināt pilnīgu aizsardzību un palīdzību cilvēku tirdzniecības upuriem, jo īpaši attiecībā uz piemērota un ilgstoša risinājuma rašanu bērniem, kas kļuvuši par cilvēku tirdzniecības upuriem;

(1) OV C 314 E, 21.12.2006., 355. lpp.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

60. aicina visas iestādes un dalībvalstis aktīvi iesaistīties cīņā pret bērnu nelikumīgu tirdzniecību jebkāda veida ekspluatācijas nolūkos, tostarp nodarbināšanas (piem., bērnu darbs⁽¹⁾), piespiedu darbs, kalpība māj-saimniecībā, verdzība, strādāšana parādu dēļ un ubagošana), piespiedu laulību, nelegālas adopcijas un nelikumīgu darbību (piem., narkotiku tirdzniecība, kabatzagļu darbība), seksuālās ekspluatācijas, prostitūcijas un citos nolūkos;

61. aicina Komisiju nekavējoties turpināt dalībvalstu īstenošanas pasākumu novērtēšanu attiecībā uz Pamatlēmumu 2004/68/TI, ņemot vērā priekšlikumu par to dalībvalstu noteikumu tūlītēju grozīšanu, kuri ir pretrunā šim lēmumam, un atbalsta Komisijas iniciatīvu, kas kopā ar lielākajām kredītkaršu izsniegšanas sabiedrībām izvērtē, vai ir iespējams tehniski izslēgt no tiešsaistes maksājumu sistēmas tīmekļa vietnes, kuras elektroniskā veidā pārdod bērnu pornogrāfiju, vai ieviest citus ierobežojumus; aicina arī citus ekonomikas jomas dalībniekus, piemēram, bankas, valūtas maiņas birojus, interneta pakalpojumu sniedzējus un meklētājprogrammu operatorus, aktīvi iesaistīties centienos izskaust bērnu pornogrāfiju un citus bērnu komerciā-las ekspluatācijas veidus; aicina Padomi un Komisiju saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Direktīvu 2007/65/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un admi-nistratīvajos aktos⁽²⁾, aizliegt bērnu pornogrāfiju un vardarbību pret bērniem visos audiovizuālos plašsaziņas pakalpojumos; uzskata, ka vienai no Komisijas pamatprioritātēm jābūt to starptautisko operāciju nostiprinā-šanai, kas vērstas pret bērnu pornogrāfijas interneta vietnēm, un valsts iestāžu un privātā sektora struktūru sadarbības pilnveidošanai, lai pieņemtu saistības slēgt nelikumīgās tīmekļa vietnes;

62. norāda uz bērnu un nepilngadīgo ļaunprātīgu izmantošanu modes, mūzikas, kino un sporta pasaulē;

63. prasa bērnu tiesību aizsardzības interesēs izstrādāt atbilstīgu, efektīvu un proporcionālu tiesisko regu-lējumu dialogā ar piekļuves nodrošinātājiem, plašsaziņas līdzekļiem (sabiedriskajām un privātajām televīzijas sabiedrībām, reklāmu, preses izdevumiem, videospēlēm, mobilajiem telefoniem un interneta tīklu) un dažādu nozaru uzņēmumiem, lai cita starpā aizliegtu kaitīgu attēlu un kaitīga satura pārraidīšanu (tostarp elektro-niskās uzņēmējdarbības parādību) un vardarbīgu videospēļu tirdzniecību, kas var nodarīt kaitējumu bērnu psiho-fizioloģiskajai attīstībai, jo veicina vardarbību un seksismu; turklāt ar bažām norāda uz to, ka pieaug problēma, kas saistīta ar pornogrāfisku vai ar bērnu ļaunprātīgu izmantošanu saistītu MMS (multivides ziņojumu pakalpojumi) apmaiņu; pauž atbalstu programmai Drošāks Internets Plus attiecībā uz funkcionālu un tehnisku pasākumu īstenošanu, lai veicinātu interneta tīkla drošāku izmantošanu, jo īpaši, lai aizsargātu bērnus; šajā sakarā aicina arī dalībvalstis un interneta pakalpojumu sniedzējus sadarbībā ar meklētājprogrammu uzņēmumiem un policiju ieviest bloķēšanas tehnoloģiju, kas interneta lietotājiem liegtu piekļūt nelikumīgām tīmekļa vietnēm, kuras saistītas ar bērnu seksuālo izmantošanu, un nodrošinātu, ka sabiedrība nevar piekļūt materiāliem, kuros attēlota bērnu seksuāla izmantošana;

64. atzinīgi vērtē to, ka sāk ieviest Eiropas regulējumu drošākai mobilo telefonu lietošanai pusaudžiem un bērniem, kuru kā pašregulācijas kodeksu bija pieņēmuši vadošie šīs nozares uzņēmumi Eiropas Savienībā un pēc kura tiks pieņemti atbilstoši valstu pašregulācijas kodeksi; uzsver, ka šis regulējums ir pirmais nopietnais solis, lai nodrošinātu nepilngadīgo aizsardzību pret īpašajām briesmām, ko rada mobilo telefonu lietošana, un ka ir arī svarīgi, lai Komisija pastāvīgi uzraudzītu un novērtētu tā ieviešanu dalībvalstīs ar mērķi novērtēt tā rezultātus un izskatīt nepieciešamību pieņemt Kopienas normatīvo iniciatīvu;

65. atbalsta to, ka ES ir jāizveido vienota sistēma nepilngadīgajiem paredzēto audiovizuālo materiālu un videospēļu klasificēšanai un marķēšanai, lai Eiropas standarts kalpotu kā piemērs ārpuskopienas valstīm;

66. atgādina, ka pašreizējā Eiropas datorspēļu un videospēļu vecuma klasifikācijas sistēmā (PEGI) nesen tika iekļauts jauns marķējums tiešsaistes spēlēm; uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina un plašāk jāatbalsta šāda veida pašregulācija spēļu marķēšanā, lai nepilngadīgos labāk aizsargātu pret neatbil-stošu saturu un lai vecākus informētu par iespējamiem riskiem, kas saistīti ar spēlēm, kā arī lai viņu uzmanību pievērstu labiem piemēriem;

(¹) ILO 182. Konvencijā par bērnu darba ļaunākajiem veidiem cilvēku tirdzniecība ir minēta kā viens no ļaunākajiem ekspluatācijas veidiem.

(²) OV L 332, 18.12.2007., 27. lpp.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

67. aicina dalībvalstis pastiprināt kontroli pār to televīzijas programmu saturu, kas tiek pārraidītas laikā, kad bērnu skatītāju skaits ir vislielākais, un atbalstīt vecāku kontroli, sniedzot atbilstīgu, viendabīgu informāciju par televīzijas programmām; uzsver, ka informācijas tehnoloģijas dod bērniem papildu iespējas piekļūt televīzijas programmām jebkurā laikā no jebkura internetam pieslēgta datora; norāda, ka ir jāpievērš lielāka uzmanība, lai pārskatītu plašsaziņas līdzekļu neierobežotās tiesības piekļūt bērniem un bērnu tiesības neierobežoti piekļūt plašsaziņas līdzekļiem;

68. norāda, ka visās dalībvalstīs ir satraucoši saasinājusies nepilngadīgo likumpārkāpumu parādība, kas saistīta ar nepilngadīgiem likumpārkāpējiem un — vairākumā gadījumu — ar upuriem, un ka šādas situācijas risināšanai ir nepieciešama integrēta politika ne vien dalībvalstu, bet arī Kopienas līmenī; tāpēc kā nepieciešamu pasākumu iesaka nekavējoties veikt šīs problēmas autoritatīvu apsekojumu un pēc tam izstrādāt Kopienas līmenī integrētu pamatprogrammu, pasākumus apkopojot trīs virzienos: profilaktiski pasākumi, sociālās integrācijas pasākumi nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem un tiesas un ārpustiesas iejaukšanās pasākumi;

69. uzsver, ka pastiprināti jāveicina “bērnu kultūras” attīstība, izmantojot Eiropas mēroga programmas plašsaziņas līdzekļu un kultūras jomā, un aicina Padomi un Komisiju, īstenojot inovatīvus projektus bērniem piemērotā veidā, rosināt viņos interesi par Eiropas kultūru un Eiropas valodām, kā arī veicināt bērnu vēlmi mācīties agrīnā vecumā; vienlaikus uzsver plašsaziņas līdzekļu nozīmi bērnu audzināšanā, lai, ieviešot izglītojošu saturu, veicinātu dažādu plašsaziņas līdzekļu mērķtiecīgāku izmantošanu;

70. aicina dalībvalstis un Komisiju turpmākajā stratēģijā izstrādāt visaptverošu profilakses plānu ar mērķi novērst nepilngadīgo noziedzību un uzņēmānos skolās, kā arī citu veidu kaitīgu uzvedību un īpašo problēmu, kas saistīta ar jauniešu bandām, pirmām kārtām iesaistot ģimenes un skolas, sociālos dienestus, kuri nodarbojas ar ģimeņu atbalstu, sporta un jauniešu centrus un pašus jauniešus, uzmanību pievēršot tam, lai tiktu nodrošinātas attiecīgās iespējas un veicināta viņu aktīva līdzdalība sabiedriskajā dzīvē; iesaka dalībvalstīm savstarpēji apmainīties ar labas prakses piemēriem;

71. prasa, lai tiktu izveidoti droši, labi reklamēti, konfidenciāli un pieejami mehānismi, ko bērni, viņu pārstāvji un citi varētu izmantot, lai ziņotu par vardarbību pret bērniem; visiem bērniem, tostarp tiem, kuri atrodas aprūpē un tieslietu sistēmas iestādēs, ir jāzina par šādu sūdzības iesniegšanas mehānismu pastāvēšanu;

72. prasa, lai dalībvalstis saskaņā ar tā 2006. gada 1. jūnija nostāju par Beļģijas Karalistes iniciatīvu Padomei pieņemt pamatlēmumu par to, lai Eiropas Savienībā atzītu un īstenotu aizliegumus, ko uzliek tiesas spriedumi par noziedzīgiem nodarījumiem, kas veikti pret bērniem⁽¹⁾, ievieš sistēmu piekļuvei informācijai par notiesājošiem spriedumiem, kas pieņemti saistībā ar ļaunprātīgiem nodarījumiem pret bērniem, lai visā Eiropas Savienībā nodrošinātu, ka personas, kuras pēc notiesājoša sprieduma par seksuālu izmantošanu atzītas par nepiemērotām darbam ar bērniem, nevarētu strādāt noteiktās profesijās, kuras saistītas ar kontaktiem ar bērniem; uzskata, ka ir jāievieš pasākumi, lai novērstu recidīvus, piemēram, kad persona, kas notiesāta par seksuāliem noziegumiem pret bērniem, dodas uz ārvalstīm; šajā sakarībā atzinīgi vērtē progresu, kas Padomē panākts attiecībā uz informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm par valstī piespriestajiem notiesājošiem spriedumiem krimināllietās, un prasa Padomei ātri rīkoties, lai ar Eiropas tiklu starpniecību savstarpēji savienotu dalībvalstu krimināllietu datubāzes;

73. prasa veikt pasākumus, lai novērstu narkotiku un alkohola pārdošanu un patērēšanu izglītības iestādēs un to apkārtnē un lai bērniem sniegtu informāciju par briesmām, kas saistītas ar alkoholu un narkotikām;

74. prasa, lai dalībvalstis vienotos par kopēju izpratni saistībā ar to, kas ir uzskatāms par bērnu ļaunprātīgu izmantošanu, jo tām pagaidām ir atšķirīgi tiesību aktu noteikumi, piemēram, attiecībā uz vecumu, kad var stāties laulībā;

⁽¹⁾ OV C 298 E, 8.12.2006., 220. lpp.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

75. prasa, lai bērniem tiktu nodrošināta efektīva aizsardzība pret seksuālo izmantošanu, tostarp visās dalībvalstīs nosakot, ka sekstūrismis, kurā ir iesaistīti bērni, ir noziegums, un attiecinot uz to eksteritoriālas krimināltiesības; prasa, lai ikvienu ES iedzīvotāju, kas izdarījis noziegumu kādā trešā valstī, tiesātu saskaņā ar vienotām eksteritoriālām krimināltiesībām, kuras piemērotu visā ES saskaņā ar ANO Bērna tiesību konvencijas fakultatīvo protokolu par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju;

76. prasa pienācīgi pilnvarot Eiropolu sadarbībai ar dalībvalstu un to valstu policijas spēkiem, kuras skar šāda veida tūrisms, lai varētu veikt izmeklēšanu ar mērķi identificēt šādu noziegumu izdarītājus, un šajā sakarā prasa izveidot Eiropas kontaktpersonu amatus; prasa paredzēt atbilstīgus pasākumus seksuālās ekspluatācijas upuru, kas tikuši atbrīvoti no izmantotajiem, rehabilitācijai un iekļaušanai sabiedrībā; tāpat aicina sniegt plašāku informāciju par bērnu sekstūrismu dalībvalstīs;

77. mudina dalībvalstis izveidot tiesisku regulējumu, lai sodītu personas, kas nodarbojas ar bērnu sekstūrismu, un aicina dalībvalstis un Komisiju izpētīt iespēju pieņemt saskaņotu ES stratēģiju pret bērnu sekstūrismu, kā arī parakstīt un popularizēt viesnīcu un tūrisma nozarē tādus rīcības kodeksus kā ANO Bērnu fonda 2004. gada 21. aprīļa ECPAT⁽¹⁾ rīcības kodekss par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu ceļojumu un tūrisma nozarē;

78. uzsver to, ka komerciālas seksuālas izmantošanas, piemēram, prostitūcijas un bērnu pornogrāfijas ražošanas, kā arī piespiedu laulību nolūkos notikušas bērnu tirdzniecības upuru lielais vairākums ir pusaudzes, no kā izriet, ka cilvēku tirdzniecība ir nopietna ar dzimumu saistīta problēma; turklāt uzsver, ka pat grupās, kas iesaistītas mēģinājumos kontrolēt un apturēt cilvēku tirdzniecību, joprojām pastāv tradicionālie uzskati par attiecībām starp dzimumiem un tradicionālā izpratne par sieviešu un meiteņu lomu;

79. aicina, lai visas dalībvalstis bērnu, kas pieredzējis sadzīves vardarbību, uzskatītu par nozieguma upuri;

80. aicina visas dalībvalstis, kas nav vēl ratificējušas 2000. gadā Palermo pieņemto Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to, kas papildina ANO Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību, ratificēt šo protokolu un veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu aizsardzību bērniem, kas ir cilvēku tirdzniecības upuri, cita starpā atļaujot cilvēku tirdzniecības upuriem pagaidām vai pastāvīgi palikt attiecīgās valsts teritorijā;

81. iesaka turpmākajā stratēģijā pievērst īpašu uzmanību no nevēlīgas vai sliktas izturēšanās, izmantošanas un tiešas un/vai netiešas vardarbības cietušu bērnu medicīniskai, psiholoģiskai un sociālai aprūpei, pirmām kārtām ievērojot bērna intereses un dzimumu aspektu; atgādina, ka netiešas vardarbības ietekme uz bērnu labklājību un šīs vardarbības novēršana ir jāietver Komisijas darba kārtībā; uzsver, ka šīs problēmas bieži ir saistītas ar ģimeņu nabadzību un sociālo atstumtību un ka jaunajā sociālajā politikā vajadzīgs lielāks uzsvars uz solidaritāti, lai šīs problēmas atrisinātu;

82. aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt lomu, kāda ir pieprasījumam gan attiecībā uz bērnu seksuālo izmantošanu, gan citām bērnu ekspluatācijas formām; prasa, lai tad, kad tas tiks noskaidrots, veiktu pasākumus, lai šo pieprasījumu samazinātu, cita starpā ar kampaņām, kas vērstas uz sabiedrību; uzskata bērnu tirdzniecību par organizētās noziedzības formu un tāpēc prasa, lai dalībvalstis vēltu kopīgus centienus šādu noziegumu apkarošanai; aicina dalībvalstis bērnu tiesībām uz aizsardzību piešķirt prioritāti;

83. aicina visas dalībvalstis atzīt, ka starp seksuāli izmantotajiem bērniem ir nesamērīgi liela meiteņu daļa un ka tāpēc pasākumos, kas tiek veikti, lai izbeigtu bērnu seksuālo izmantošanu, ir jāparedz dzimumu aspekts;

⁽¹⁾ Ar akronīmu ECPAT apzīmē starptautisko atbalsta tīklu bērnu prostitūcijas, bērnu pornogrāfijas un bērnu tirdzniecības seksuāliem nolūkiem izbeigšanai.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

84. uzskata, ka dzimuma aspekta ievērošana attiecībās starp meitenēm un zēniem dzīves agrīnajos posmos ir priekšnoteikums dzimumu līdztiesībai dzīves cikla pārējos posmos;

85. aicina nepilngadīgajiem proporcionāli izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumam paredzēt sodus, kas aizstātu ieslodzījumu, un garantēt pāraudzināšanas pasākumus, piemēram, jauniešu kopienas dienestu, šo personu turpmākai sociālajai un profesionālajai reintegrācijai, ņemot vērā nepieciešamību nepilngadīgajiem mācīt, ka viņiem ir ne vien tiesības, bet arī pienākumi, vienlaikus ņemot vērā, ka nepilngadīgo ieslodzīšana ir īstenojama tikai ārkārtas gadījumā un uz iespējami īsāku laiku; tāpat prasa ar izglītības pasākumu palīdzību nodrošināt sociālo un profesionālo reintegrāciju; uzskata, ka pāraudzināšanas pasākumu mērķim cita starpā jābūt tādu zināšanu un instrumentu sniegšanai jauniešiem, kas nepieciešami, sastopoties ar reālajiem apstākļiem, kuros viņiem jādzīvo, un tas nozīmē, ka viņiem ir jāizskaidro pienākums ievērot citu tiesības, kā arī pienākums pakļauties sabiedrībā pieņemtajiem likumiem un normām; uzskata, ka, lai jaunieši varētu kļūt par atbildīgiem indivīdiem, ir svarīgi viņus iesaistīt un dot viņiem tiesības ietekmēt savu stāvokli un jautājumus, kas uz viņiem attiecas;

86. atzīmē, ka kriminālatbildības vecums pašlaik nav vienāds visās ES dalībvalstīs, un prasa, lai Komisija veic pētījumu par dalībvalstu dažādajām nostājām attiecībā uz kriminālatbildības vecumu; to rīcību attiecībā uz nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem, kā arī par efektīvām nepilngadīgo noziedzības profilakses valstu stratēģijām;

87. uzsver nepieciešamību sniegt īpašu apmācību juristiem (tiesnešiem, advokātiem, sociālajiem darbiniekiem un policijas amatpersonām), kas tieslietu nozarē strādā ar nepilngadīgajiem;

88. pauž vēlmi, lai Eiropas Cilvēktiesību tiesā tiktu izveidota specializēta bērnu tiesību palāta;

89. prasa dalībvalstīs ieviest nopietnus pasākumus, lai aizliegtu visus dažādos bērnu ekspluatācijas veidus, tostarp ekspluatāciju prostitūcijas vai citu seksuālās izmantošanas veidu nolūkā, piespiedu darbu vai pakalpojumus, verdzību vai verdzībai vai kalpībai līdzīgu praksi, bērnu izmantošanu saistībā ar ubagošanu, nelegālas darbības, sportu un līdzīgas darbības, nelikumīgu adopciju, piespiedu laulības vai jebkādus citus ekspluatācijas veidus;

90. prasa, lai tiktu risināta bērnu starptautiskas nolaupīšanas problēma, kura bieži vien ir saistīta ar konfliktiem starp vecākiem, kad tie vairs nedzīvo kopā vai šķir laulību, visos apstākļos par galveno apsvērumu uzskatot bērna intereses;

91. uzsver, ka ANO Bērna tiesību konvencijas 3. pants nosaka, ka "visās darbībās attiecībā uz bērniem neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātiestādes, kas nodarbojas ar sociālās nodrošināšanas jautājumiem, tiesas, administratīvie vai likumdošanas orgāni, uzmanība pirmām kārtām tiek veltīta tam, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses"; Hāgas Konvencijas par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem (Hāgas Konvencija) interpretācija parāda, ka bērna intereses jāsaprot kā bērna ātra atdošana pēc nolaupīšanas; tomēr bērna intereses ietver kaut ko vairāk nekā vienkāršu atdošanu, piemēram, drošu tiešo fizisko vidi, pieķeršanās gaisotni, atbalstošu, elastīgu ģimenes struktūru, vecāku veiktu atbilstošu sociālo lomu modelēšanu, audzināšanas un gādības pastāvīgumu, kā arī pienācīgus sadzīves apstākļus; Hāgas Konvencijā šie kritēriji netiek ņemti vērā, piemēram, tajā netiek apskatīts, ko uzskata par vecākiem, kuri nolau-pjuši bērnu, kā arī tas, vai šiem vecākiem ir uzticēts vecāku aizgādības pienākums vai ne, cik vecs ir bērns, cik ilgu laiku bērns jau ir pavadījis citā valstī, vai bērns iet skolā un vai viņam tur jau ir draugi utt.; var secināt, ka, neraugoties uz Hāgas Konvencijas un Regulas (EK) Nr. 2201/2003 "labajiem nodomiem", bērna tiesības bieži vien nav labi aizsargātas; aicina Komisiju veikt pasākumus, lai nodrošinātu bērna tiesību aizsardzību arī šajā ziņā, un aicina to šim nolūkam izvirzīt priekšlikumus;

92. prasa, lai nekavējoties tiktu ieviesti atbilstoši pasākumi pazudušu un nolaupītu bērnu meklēšanai un identificēšanai; tostarp, izmantojot Šengenas Informācijas sistēmu, lai nepieļautu, ka viņi šķērso robežas; atzinīgi vērtē Eiropas tālruņa numura ieviešanu palīdzībai bērnu pazušanas gadījumos un attiecīgo NVO rīcību un aicina Komisiju veicināt Eiropas atklāto tālruņa aģentūru bērniem un jauniešiem, kam ir problēmas;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

93. aicina Eiropas Savienības iestādes un dalībvalstis īstenot ANO Ģenerālās Asamblejas rezolūcijas A/RES/46/121, A/RES/47/134 un A/RES/49/179 par cilvēktiesībām un galēju nabadzību, A/RES/47/196 par Starptautiskās Nabadzības izskaušanas dienas noteikšanu un A/RES/50/107 par Starptautiskā Nabadzības izskaušanas gada atzīmēšanu un par Apvienoto Nāciju Organizācijas pirmās nabadzības izskaušanas desmitgades pasludināšanu, kā arī ANO Ekonomikas un sociālo lietu padomes dokumentus E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 un E/CN.4/1990/15 par cilvēktiesībām un galēju nabadzību, E/CN.4/1996/25 par tiesībām uz attīstību un E/CN.4/SUB.2/RES/1996/25 par ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību īstenošanu;

Nabadzība un diskriminācija

94. atgādina, ka Eiropas Savienībā 19% bērnu dzīvo zem nabadzības sliekšņa un ka tāpēc ir jāparedz atbilstīgi palīdzības pasākumi, jo īpaši viņu ģimenēm, pielāgojot tos bērnu vajadzībām, un aicina dalībvalstis pieņemt vērienīgus un īstenojamus mērķus, lai samazinātu un zināmos apstākļos izskaustu bērnu nabadzību;

95. atbalsta piemērotu struktūru veidošanu dalībvalstīs, lai palīdzētu bērniem un vecākiem pielāgoties mainīgajiem ģimeņu apstākļiem;

96. aicina Komisiju veikt pasākumus, lai ļautu bērniem izbaudīt bērnības gadus un piedalīties bērnu pasākumos, neciešot no sociālās diskriminācijas vai atstumtības;

97. aicina Komisiju visās attiecīgajās attīstības stratēģijās, tostarp nabadzības samazināšanas stratēģijas dokumentos un indikatīvajās programmās, censties iekļaut stratēģijas, kas konkrēti risina bērnu nabadzības, jauniešu nodarbinātības un minoritāšu sociālās integrācijas jautājumus;

98. aicina attiecīgās iestādes nodrošināt bērniem iespēju sniegt reālu ieguldījumu cīņā pret nabadzību; vēloties cīņā pret bērnu nabadzību nodrošināt lielāku efektivitāti, prasa, lai visas iesaistītās puses, tostarp nabadzīgākie bērni, patiešām aktīvi rīkotos šo galējās nabadzības izskaušanas projektu izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā;

99. uzstāj, ka cīņa pret bērnu komerciālo seksuālo eksploatāciju, tas ir, pret bērnu tirdzniecību seksuāliem nolūkiem, bērnu pornogrāfiju un bērnu sekstūrismu, ir jāpadara par vienu no stratēģijas galvenajiem mērķiem darbībai gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās, jo īpaši ņemot vērā ANO Tūkstošgades mērķus; norāda, ka nabadzība bieži vien ir viens no galvenajiem cēloņiem sociālās atstumtības parādībai, diskriminācijai un bērna pakļaušanai briesmām; tomēr uzskata, ka bērnu komerciālās seksuālās eksploatācijas īstais cēlonis ir meklējams pieprasījumā pēc seksa ar bērniem un organizētajā noziedzībā, kas ir gatava izmantot situācijas, kurās bērns tiek pakļauts riskam;

100. prasa, lai tiktu apsvērta iespēja sniegt psihosociālo aprūpi un emocionālo atbalstu bērniem, kas dzīvo tādos grūtos apstākļos kā bruņota konflikta un krīzes situācijas, pārvietotiem bērniem vai bērniem, kas dzīvo galējā nabadzībā;

101. aicina dalībvalstis īstenot bērnu atbalsta un aizsardzības pienākumus, lai visus bērnus aizsargātu pret nepilnvērtīga uztura, slimību, sliktas izturēšanās un ļaunprātīgas izmantošanas risku neatkarīgi no viņu vai viņu vecāku sociālā un/vai juridiskā statusa;

102. prasa, lai Komisija iesniedz direktīvas priekšlikumu, aptverot visus diskriminācijas veidus, kas minēti EK līguma 13. pantā, un visas nozares, kas minētas Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvā 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības⁽¹⁾;

⁽¹⁾ OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

103. aicina Komisiju un dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību visiem diskriminācijas veidiem, kas skar bērnus, tostarp tādu bērnu diskriminācijai, kuri cieš no mācīšanās grūtībām (tādām kā disleksija, diskalkulija vai dispraksija) vai no citiem dažādu traucējumu veidiem;

104. atzinīgi vērtē to, ka darbojas daudzas NVO un daudzi brīvprātīgie, kas veido draudzības un solidaritātes saiknes ar vismazāk aizsargātajiem bērniem un bērniem, kas dzīvo dažādos sociālajos apstākļos, lai cīnītos ar nabadzību un sociālo atstumtību; aicina ES iestādes un dalībvalstis nodrošināt, ka arī nabadzīgākie bērni varētu gūt labumu no Kopienas projektiem un ka Eiropas Brīvprātīgo dienests savām organizācijām sniegtu vairāk iespēju uzņemt gadus jaunus brīvprātīgos;

105. prasa, lai mērķtiecīgus pasākumus veiktu jo īpaši attiecībā uz romu bērniem un citu mazākumtautību kopienu bērniem, lai tādējādi izbeigtu diskrimināciju, segregāciju, sociālo un ar izglītību saistīto atstumtību, kā arī ekspluatāciju, kuras upuri viņi bieži kļūst; aicina dalībvalstis veikt arī pasākumus, lai izskaustu romu bērnu nesamērīgi lielo īpatsvaru iestādēs personām ar garīgās attīstības traucējumiem; turklāt prasa veicināt izglītošanas kampaņas un pasākumus ar mērķi samazināt pārmērīgi lielo skolu nebeigušo skaitu, kā arī sekmēt profilaktiskos veselības aizsardzības un palīdzības projektus, tostarp vakcinācijas;

106. uzskata, ka ES ir jāizvirza mērķis nodrošināt, ka ES nav bērnu bez pajumtes vai ielas bērnu; prasa veikt atbilstīgus un mērķtiecīgus pasākumus, lai palīdzētu bērniem bez pajumtes un ielas bērniem, jo vairākums no viņiem ir smagi traumēti un sociāli izstumti, nesaņem oficiālo izglītību un veselības aprūpi, ir īpaši neaizsargāti pret iespēju kļūt par cilvēku tirdzniecības (ieskaitot prostitūcijas, orgānu tirdzniecības un nelikumīgas adopcijas), narkomānijas un noziedzības upuriem vai bieži vien ir spiesti ubagot;

107. aicina Komisiju un dalībvalstis atzīt, ka tūkstošiem ielas bērnu un bērnu, kas spiesti ubagot, ir nopietna sociāla un cilvēktiesību problēma, kas veido ANO Bērna tiesību konvencijas pārkāpumu, un turklāt aicina dalībvalstis ieviest sankcijas pret tiem, kas atbildīgi par ubagot spiestu bērnu degradēšanu;

108. aicina Eiropas Savienību, dalībvalstis un pilsoniskās sabiedrības organizācijas veikt pasākumus, lai katram bērnam būtu iespēja piederēt kādai bērnu grupai vai asociācijai, lai varētu tikties ar citiem bērniem un apmainīties domām; tāpēc prasa, lai pieaugušie veiktu atbalsta pasākumus, nodrošinot, ka ikviens bērns var justies piederīgs kādai grupai un ka viņš tajā varētu izteikties; tāpēc aicina dalībvalstis un kompetentās organizācijas veicināt projektus, kuru mērķis ir dot bērniem iespēju paust savu viedokli, piemēram, kopienu padomēs vai bērnu parlamentos, vienlaikus rūpējoties par to, lai tajos piedalītos bērni, kas ir visvairāk atstumti;

109. prasa apsvērt iespēju izstrādāt Kopienas instrumentu adopcijas jomā, kurš tiktu sagatavots saskaņā ar ANO Bērna tiesību konvenciju un citām attiecīgajām starptautiskajām normām un ar kuru uzlabotu procedūru kvalitāti attiecībā uz informācijas pakalpojumiem, sagatavošanu starptautiskajām adopcijām, starptautiskās adopcijas pieteikumu izskatīšanu un pēcadopcijas pakalpojumiem, ņemot vērā, ka visas starptautiskās konvencijas saistībā ar bērnu tiesību aizsardzību atzīst pamestu bērnu vai bāreņu tiesības uz ģimeni un tiesības būt aizsargātiem;

110. aicina dalībvalstis rīkoties, lai garantētu bērnu pamattiesības uz ģimeni; tāpēc mudina dalībvalstis noteikt efektīvus risinājumus, lai nepieļautu bērnu pamešanu un novērstu pamestu bērnu vai bāreņu ievietošanu bērnu namos; meklējot jaunu risinājumu bērna problēmai, pirmām kārtām vienmēr jāņem vērā bērna intereses, kā noteikts ANO Bērna tiesību konvencijā;

111. uzskata, ka adopciju var veikt valstī, kurā dzīvo bērns, vai arī starptautiskā līmenī pēc ģimenes atrašanās ārzemēs saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un starptautiskajām konvencijām, un bērnu ievietošana attiecīgās iestādēs var būt tikai pagaidu risinājums; alternatīvs risinājums ģimenes aprūpei varētu būt audžuģimenes; mudina dalībvalstis un Komisiju sadarbībā ar Hāgas Konferenci, Eiropas Padomi un bērnu organizācijām izveidot sistēmu, kas nodrošinātu pārredzamību un efektīvu adoptēto bērnu attīstības pārraudzību, kā arī koordinēt šo darbību, lai novērstu bērnu tirdzniecību; šajā sakarībā mudina dalībvalstis sevišķu vērību veltīt bērniem ar īpašām vajadzībām, t. i., bērniem, kam nepieciešama ārstēšana un bērniem invalīdiem;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

112. aicina dalībvalstis paredzēt pasākumus tiem jauniešiem, kas nāk no bērnu namiem un aprūpes struktūrām, lai ar atbalsta pasākumu palīdzību viņi varētu plānot profesionālo nākotni, un atvieglotu viņu integrāciju sabiedrībā;

113. uzsver sociālo atstumtību, ko pārdzīvo jaunieši likumpārkāpēji un kas bieži vien praksē neļauj viņiem normāli integrēties sabiedrībā; tāpēc mudina dalībvalstis noteikt šiem riska grupas nepilngadīgajiem un jauniešiem domātas atbalsta stratēģijas, lai palīdzētu viņiem plānot viņu profesionālo nākotni un atvieglotu viņu iekļaušanos sabiedrībā;

114. ievēro, ka sevišķs mērķa atbalsts jāsniedz tiem bērniem, kuru aprūpē ir vecāki vai brāļi un māsas ar īpašām vajadzībām;

115. norāda, ka topošajā ES stratēģijā ir jāatzīst būtiskā loma, kāda ir ģimenei kā pamatinstitūcijai sabiedrībā, kas nodrošina bērnu izdzīvošanu, aizsardzību un attīstību; uzskata, ka pilnībā jāņem vērā bērnu tiesības saistībā ar profesionālās un ģimenes dzīves apvienošanu un darba laika jautājumu saskaņošanu, īpašu uzmanību pievēršot māšu invalīdu un to māšu, kurām ir bērns invalīds, apstākļiem, kā arī valsts un/vai privātā atbalsta politikas formulēšanai bērniem un viņu vecākiem, lai nodrošinātu, ka abi vecāki var uzņemties un dalīt bērnu audzināšanas un aprūpes pienākumus; uzskata, ka jāatzīst fakts, ka aizvien vairāk cilvēku mūsdienās dzīvo alternatīvos ģimenes veidojumos, kas neatbilst tradicionālajai nukleārajai ģimenei, kura sastāv no mātes, tēva un viņu bioloģiskajiem bērniem;

116. mudina dalībvalstis atcelt visus ierobežojumus saistībā ar vecāku tiesībām sazināties ar bērniem, un kas radušies nacionālu atšķirību dēļ, jo īpaši saistībā ar izvēli runāt nevis attiecīgās valsts oficiālajā valodā, bet citā; uzskata, ka jāatceļ ierobežojumi attiecībā uz daudznacionālām ģimenēm, kurās ir konflikts starp vecākiem, un ka jābūt neierobežotai brīvībai runāt tajā valodā, kuru izvēlas bērns un tēvs vai māte, kā arī jāievēro visas prasības attiecībā uz tikšanos uzraudzību, ja tādas būtu izvirzījusi tiesa;

117. atzinīgi vērtē bērnu tiesībsarga institūcijas izveidi un aicina visas ES dalībvalstis veicināt šādas institūcijas ieviešanu valsts un vietējā līmenī;

Bērnu darbs

118. uzsver, ka ir īpaši svarīgi nodrošināt, ka tie bērni, kuri juridiskā izpratnē jau ir pietiekami pieauguši, lai strādātu, par līdzvērtīgu darbu saņemtu arī līdzvērtīgu samaksu;

119. aicina Komisiju nodrošināt, lai cilvēktiesību komitejas un apakšgrupas, kas dibinātas saskaņā ar tirdzniecības un sadarbības nolīgumiem, savās apspriedēs pievērstos jautājumam par bērnu darbu, kā arī par bērnu pasargāšanu no jebkāda veida vardarbības, ekspluatācijas un diskriminācijas;

120. uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka visās politikas jomās — gan iekšpolitikas, gan ārējās politikas, kā dalībvalstu, tā ES līmeņa politikas jomās ņemtu vērā bērnu darba novēršanu visos tā veidos; uzskata, ka pilna laika izglītība ir labākais līdzeklis, lai risinātu problēmu gan attiecībā uz meitenēm, gan zēniem un lai novērstu šādu ļaunprātīgu izmantošanu, un nākotnē panāktu lūzumu attiecībā uz analfabētisma un nabadzības uzveikšanu;

121. stingri nosoda visu veidu bērnu darbu, verdzību un piespiedu darbu, un citus darba veidus, kas nelabvēlīgi ietekmē bērnu veselību un drošību; aicina Komisiju un Padomi saistībā ar Eiropas Savienības tirdzniecību ar trešām valstīm un attīstības palīdzību tām rūpīgāk sekot, kā šīs valstis ievēro Starptautiskās Darba organizācijas Konvenciju par bērnu darba ļaunāko veidu aizliegšanu un nekavējošu rīcību tā izskaušanai;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

122. norāda uz to, ka ES tirgoti ražojumi var būt izgatavoti, izmantojot bērnu darbu; aicina Komisiju ieviest mehānismu, kas bērnu darba upuriem dalībvalstu tiesās ļautu pieprasīt kompensāciju no ES uzņēmumiem; aicina Komisiju panākt, lai stājas spēkā piegādes ķēdes atbilstības prasība, un jo īpaši izstrādāt mehānismus, lai galveno darbuzņēmēju varētu saukt pie atbildības ES, ja piegādes ķēdē ir pārkāptas ANO konvencijas par bērnu darbu; šajā nolūkā aicina ES izmantot vispārējās preferenču sistēmas (GSP) procedūru kā vienu no veidiem, lai efektīvāk apkarotu bērnu darba izmantošanu, kas notiek daudzās pasaules vietās, īpaši vērstoties pret bīstamu darbu, ko spiesti darīt daudzi bērni;

Migrantu, patvēruma meklētāju un bēgļu bērni

123. prasa bērnu interesēs īpašu uzmanību pievērst bēgļu, patvēruma meklētāju un migrantu bērnu stāvoklim un tādu bērnu stāvoklim, kuru vecāki ir patvēruma meklētāji, bēgļi vai nelegālie imigranti, lai šiem bērniem būtu attiecīgās tiesības neatkarīgi no viņu vecāku statusa un lai viņiem nebūtu jācieš no negatīvām sekām, ko radījusi situācija, par kuru viņi nav atbildīgi, un lai tiktu risinātas viņu īpašās vajadzības; īpaši rūpējoties par to, lai tiktu saglabāta ģimenes vienotība, ja tas ir labākais risinājums bērna interesēs;

124. prasa, lai nepilngadīgajiem bez pavadības pievērstu īpašu uzmanību saistībā ar visām migrācijas formām, jo organizētā noziedzība izmanto ikvienu iespēju, lai bērnu ievestu valstī ar nolūku to ekspluatēt; uzskata, ka dalībvalstīm tāpēc jābūt modrām un jānodrošina, lai būtu izstrādāta bērnu aizsardzības politika visām iespējamām situācijām;

125. prasa, lai migrantu bērniem būtu pieejama izglītība un lai tiktu izstrādātas programmas un resursi ar starpkultūru perspektīvu, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātības situācijām un nepilngadīgajiem bez pavadības;

126. norāda, ka starptautiskie noteikumi par bērnu aizsardzību ir piemērojami attiecībā uz nepilngadīgajiem, kuri iekļūst Eiropas Savienībā bez pieaugušo pavadības, izmantojot nelegālās imigrācijas kanālus; aicina visas vietējās, reģionālās un valsts iestādes, kā arī ES iestādes pēc iespējas sadarboties, lai aizsargātu šos nepilngadīgos bez pieaugušo pavadības; aicina Komisiju kopā ar izcelsmes trešām valstīm ieviest starptautiskās sadarbības un palīdzības procedūras, kas nodrošina šo nepilngadīgo atbilstīgu atpakaļnosūtīšanu, kā arī izveidot aizsardzības mehānismus, lai aizsargātu šos nepilngadīgos pēc tam, kad viņi ir atgriezušies savā izcelsmes valstī, — gan viņu bioloģiskajās ģimenēs, gan izmantojot tādas mehānismus un iestādes, kas viņus efektīvi aizsargā;

127. prasa, lai, saskaņā ar koplēmuma procedūru pieņemot jaunus instrumentus, uz kuriem balstīsies kopējā patvēruma sistēma, bērnu tiesību aizsardzība būtu priekšplānā un lai attiecībā uz viņiem tiktu izstrādāti īpaši pasākumi, kuros pienācīgi ņemtu vērā viņu neaizsargātību un kuri jo īpaši paredzētu bērniem atbilstīgu patvēruma sistēmas pieejamību, norādījumus par procedūrām, kas saistītas ar bērniem, to, ka tiek pienācīgi ņemti vērā individuālie patvēruma iemesli bērnam ģimenē, kas lūdz patvērumu, un plašākas ģimenes apvienošanas iespējas patvēruma sistēmā;

128. vērs īpašu uzmanību uz to migrantu bērnu stāvokli, kuri ir šķirti no abiem vecākiem vai to iepriekšējiem ar likumu vai saskaņā ar paražām ieceltajiem galvenajiem aprūpētājiem, un prasa apsvērt tāda specializēta ES instrumenta nepieciešamību, kurš risinātu visu vientuļo bērnu tiesības uz palīdzību, risinātu jautājumus, kas saistīti ar tiesībām iekļūt noteiktā teritorijā, aizbildņu iecelšanu un lomu, tiesībām tikt uzklausiņam, uzņemšanas nosacījumiem un ģimenes meklēšanas pasākumiem un citiem ilgtermiņa risinājumiem;

129. vērs uzmanību uz to, ka bērni, ko nepavada pieaugušie, bērni bezvalstnieki, kā arī bērni, kuru dzimšana nav reģistrēta, ir pakļauti sevišķam riskam, un aicina dalībvalstis veikt īpašus pasākumus, pamatojoties uz katra atsevišķa bērna interesēm, saskaņā ar definīciju, kas noteikta ANO Bērna tiesību konvencijā un ko noteicis ANO augstais komisārs bēgļu jautājumos;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

130. vērš uzmanību uz to, ka nozīmīga loma ir izglītībai, kurā atzīst vienādu tiesību un iespēju principu un kurā neizmanto vardarbību vai miesas sodu; mudina Komisiju piešķirt nepieciešamos resursus, lai novērstu jebkādas vardarbības izpausmes bēgļu kopienās, jo īpaši ar dzimumu saistītu vardarbību un seksuālu izmantošanu, izveidojot tādas izglītojošas un izpratni veicinošas programmas par dzimumu līdztiesības jautājumiem, cilvēktiesībām, seksuālo un reproduktīvo veselību, sieviešu ģenitāliju kropļošanu un HIV/AIDS, kuras paredzētas abu dzimumu nepilngadīgajiem;

131. uzsver, ka attiecībā uz Eiropas tiesību aktu īstenošanu patvēruma piešķiršanas jomā pastāv neatbilstība starp to, ko tiesību akti paredz, un reālo praksi, un ka saglabājas ievērojamas atšķirības, kā pret bērniem ar bēgļa statusu attiecas dažādās dalībvalstīs;

132. uzsver, ka 5 % no patvēruma meklētājiem ir nepilngadīgie bez pavadības, un tādēļ pēc bērnu ierašanās uzņēmējvalstī ir nepieciešams iecelt labi apmācītus likumīgos aizbildņus, kuri pārstāvētu šo bērnu intereses; pieprasa, lai tiktu uzlaboti bērnu dzīves apstākļi uzņemtajās iestādēs; pauž neapmierinātību par bērniem piemērotu patvēruma piešķiršanas procedūru neesamību;

133. atzīmē, ka daudzi riska faktori, kuriem ir pakļauti bēgļu gaitās esošie bērni, gluži tāpat apdraud arī tos bērnus, kuri tikuši piespiesti kārtā pārvietoti savas valsts robežās;

134. uzstāj, ka bērnus var nosūtīt atpakaļ uz izcelsmes valsti tikai tad, kad viņiem var garantēt drošību un aizsardzību, un uzsver, ka nepieciešams atrast bērnu piederīgos un apvienot ģimenes; uzsver arī, ka jāaizliedz bērnu atgriešanās, ja pastāv risks, ka viņiem varētu tikt nodarīts nopietns ļaunums, pakļaujot viņus, piemēram, bērnu darbam, seksuālai izmantošanai, vardarbībai vai sieviešu ģenitāliju izkropļošanas apdraudējumam, vai ka viņi tiktu sociāli atstumti vai viņus varētu iesaistīt bruņotos konfliktos;

135. uzsver nepieciešamību uzlabot datu vākšanu par bērniem, kuri pieprasījuši bēgļa statusu vai nelegāli uzturas citas valsts teritorijā, nepieprasot bēgļa statusu, kā arī par patvēruma piešķiršanas procedūru rezultātiem un par bērnu turpmāko likteni pēc tam, kad ticis pieņemts galīgais — pozitīvais vai negatīvais — lēmums par iesniegto patvēruma pieprasījuma pieteikumu, lai nodrošinātu, ka bērnu atrašanās nebūtu nezināma vai ka viņi nekļūst par noziegumu upuriem;

136. uzsver emigrācijas negatīvās sekas un riskanto situāciju, kad vecāki emigrē un atstāj bērnus vienus attiecīgajā valstī; uzsver arī nepieciešamību nodrošināt šādiem bērniem visaptverošu aprūpi, integrāciju un izglītību, kā arī ģimenes atkalapvienošanu, ja vien tas iespējams;

137. aicina Komisiju veikt pētījumu par iespēju piedāvāt Eiropas Savienības pilsonību bērniem, kas piedzimuši ES, neatkarīgi no viņu vecāku juridiskā statusa;

138. atgādina, ka migrantu bērnu administratīvajai aizturēšanai jābūt izņēmuma pasākumam; uzsver, ka bērniem, ko pavada viņu ģimenes, aizturēšanu var piemērot tikai kā pēdējo līdzekli un uz pēc iespējas īsāku laika posmu, kā arī ņemot vērā bērnu intereses saskaņā ar ANO Bērna tiesību konvencijas 37. panta b) punktu, un ka bērnus bez pavadības nedrīkst aizturēt vai nosūtīt atpakaļ;

139. atgādina, ka migrantu bērniem ir tiesības uz izglītību un izklaidēšanos;

Bērnu tiesības uz informāciju un izglītību

140. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt efektīvu sistēmu, lai nodrošinātu, ka gan mājās, gan skolā un tādā līmenī, kas atbilst viņu vecumam un intelektuālajai attīstībai, bērniem dara zināmas viņu tiesības, un viņi tās var īstenot;

141. aicina Komisiju un dalībvalstis atvieglot jaunām meitenēm pieeju informācijai un izglītībai par reproduktīvo veselību un reproduktīvās veselības pakalpojumiem;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

142. mudina dalībvalstis veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu bērnu aprūpes iestāžu kvalitāti, tostarp iespējas personām, kas profesionāli rūpējas par bērniem, pastāvīgi papildināt profesionālo izglītību un apgūt zināšanas bērnu tiesību jomā, kā arī labus darba apstākļus un atbilstošu darba samaksu, jo šīs iestādes bērniem ieliek stingru pamatu nākotnei, vienlaikus dodot labumu vecākiem, it īpaši saistībā ar to vecāku darba slodzi, kas vienī audzina bērnus, un kas savukārt mazina nabadzību sievietēm un līdz ar to arī bērnu vidū;
143. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt saskaņotus centienus, lai palīdzētu partnervalstīm ieviest bezmaksas vispārējo pamatzglītību (Tūkstošgades attīstības 2. mērķis), un aicina Komisiju piešķirt nepieciešamo finansējumu operatīvajai iniciatīvai "Izglītība visiem";
144. uzsver, ka nepieciešams pievērst sevišķu uzmanību Tūkstošgades attīstības 3. mērķim attiecībā uz dzimumu līdztiesību, kā arī tādiem jautājumiem kā meiteņu izglītība, vietējas izcelsmes sievietēm dzimuma skolotāju pieņemšana darbā un apmācība, jebkāda vīriešu dzimuma pārākuma izskaušana mācību programmās, skolu atrašanās tuvāk kopienām, kuras tās apkalpo, un pienācīgu sanitāro apstākļu nodrošināšana; uzsver, ka skolām jāklūst par drošības zonām, kurās tiek ievērotas bērnu tiesības, un ka nepieciešams enerģiski rīkoties, lai novērstu seksuālu uzbrukumus un vardarbību skolās un to apkaimēs;
145. aicina dalībvalstis veicināt projektus, kas paredz vairāku paaudžu kopīgu dzīvi (piemēram, mājokļi vairākām paaudzēm), lai bērni varētu augt kopā ar gados vecākiem cilvēkiem un lai savukārt gados vecāki cilvēki, no vienas puses, varētu izmantot sociālās palīdzības tīklu un, no otras puses, varētu būt noderīgi bērnu attīstībā, daloties ar pieredzi un zināšanām;
146. uzsver, ka tiesības uz izglītību ir pamatnosacījums bērna kā sabiedrības locekļa attīstībai un ka šīs tiesības jāattiecinā uz visiem bērniem neatkarīgi no viņu individuālajām spējām, etniskās un sociālās izcelsmes un ģimenes apstākļiem;
147. uzskata, ka izglītības sistēmai ir jābūt pieejamai bērniem neatkarīgi no viņu un/vai viņu vecāku statusa; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt šo pieejamību iecelotāju un/vai bēgļu bērniem;
148. uzsver, ka topošajā ES stratēģijā jāatzīst tiesības iegūt izglītību saskaņā ar līdztiesīgu iespēju principu un bez diskriminācijas;
149. mudina dalībvalstis piešķirt prioritāti ar cilvēktiesībām saistītu materiālu un demokrātiskas valsts pilsoņu rīcības pamatā esošo kopējo vērtību iekļaušanai mācību programmās;
150. prasa ES stratēģijas prioritātēs iekļaut tādu saskaņotu pasākumu kopumu, lai nodrošinātu, ka bērni invalīdi var vienmēr izmantot savas tiesības, lai tādējādi novērstu jebkādas diskriminācijas veidus un veicinātu viņu izglītības, sociālo un profesionālo integrāciju visos viņu dzīves posmos;
151. iesaka Komisijai un dalībvalstīm arī izpētīt skolēnu invalīdu īpašās vajadzības un īstenot šīm vajadzībām piemērotu apmācības programmu, lai veicinātu šo bērnu integrēšanos sabiedrībā;
152. aicina Komisiju un dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību bērnu invalīdu integrētai izglītošanai, tādējādi viņiem nodrošinot pakāpenisku sociālo integrāciju vēl skolas laikā un palielinot veselo bērnu toleranci pret bērniem ar invaliditāti un sociālu nelīdztiesību;
153. prasa ar lielāku apņēmību risināt jautājumus, kas saistīti ar diskrimināciju, sociālo dažādību, tolerances mācīšanu skolā, izglītošanu par veselīgu dzīvesveidu un uzturu, kā arī alkohola un narkotiku, medikamentu, psihotropo vielu un citu apreibinošu vielu lietošanas novēršanu un piemērotu izglītošanu par seksuālo veselību;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

154. atzīmē, ka kolektīva bērnu aprūpe jau no agrīna vecuma (piemēram, bērnudārzi, skolas) ir viens no labākajiem veidiem, kā atrisināt darba un ģimenes dzīves saskaņošanas problēmu, un ir arī veids, kā jau agrīnā bērnu attīstības pakāpē nodrošināt, lai viņi gūst labumu no vienlīdzīgām iespējām un socializējas;

155. norāda, ka aizliegumu meitenēm mācīties skolā un nodarboties ar tādiem sporta veidiem kā peldēšana kultūras apsvērumu dēļ nevar attaisnot neviena kultūra, neviena reliģija, un to nedrīkst pieļaut;

156. aicina dalībvalstis visiem bērniem nodrošināt rotaļu un sporta iespējas — bezmaksas vai tādas, ko var atļauties un kas ir atbilstošas viņu vecumam;

Veselība

157. norāda uz satraucošo faktu, ka Eiropā palielinās aptaukošanās gadījumu skaits, jo īpaši bērnu vidū; uzsver, ka aplēses liecina par to, ka ES vairāk nekā 21 miljoni bērnu ir liekais svars un ka šis skaitlis katru gadu palielinās par 400 000; aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus agresīvas un maldinošas reklāmas regulēšanai un noteikumu pilnveidošanai attiecībā uz apstrādātas pārtikas uzturvērtības marķējumiem, lai varētu risināt pieaugošo aptaukošanās problēmu;

158. prasa, lai dalībvalstis un to attiecīgās iestādes darītu visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka bērni dzīvo veselīgā fiziskā vidē, ņemot vērā nesamērīgi lielo ietekmi, kāda piesārņojumam un sliktiem dzīves apstākļiem ir uz jauno paaudzi; pienācīga vērība jāvelta arī bērnu mācīšanās vides apstākļiem un jāievieš atbilstoši standarti;

159. atgādina par bērnu tiesībām uz veselību un it īpaši pusaudžu tiesībām uz seksuālo un reproduktīvo veselību un uzsver, ka māšu veselības aizsardzībai ir jābūt nedalāmai sastāvdaļai topošajā ES stratēģijā par bērna tiesībām, kurai jāveicina dzīves un darba apstākļu pielāgošana grūtniecēm vai ar krūti barojošām sievietēm, kā arī jāveicina, lai visām sievietēm būtu vienlīdzīga pieeja kvalitatīvai un valsts apmaksātai pirmstūkstībai un pēcdzemdību aprūpei, lai samazinātu māšu un bērnu mirstību, kā arī slimību pārmantošanu; uzsver, ka ārkārtīgi svarīgs bērna attīstībai ir dzemdību atvaļinājums, it īpaši ņemot vērā ciešo kontaktu ar māti ne tikai pirmajos mēnešos pēc dzimšanas, bet arī pirmajos dzīves gados;

160. atzinīgi vērtē to, ka Komisija atzīst, ka no piedzimšanas brīža līdz pat pilngadībai bērnu vajadzības ļoti atšķiras dažādos viņu dzīves posmos; atgādina par bērnu tiesībām uz visaugstākajiem pieejamajiem veselības standartiem un, konkrētāk, par pusaudžu tiesībām uz seksuālo un reproduktīvo veselību un uz izglītošanu un pakalpojumiem saistībā ar ģimenes plānošanu; šīm tiesībām tāpēc jābūt vienai no sastāvdaļām topošajā ES stratēģijā par bērnu tiesībām;

161. atzīmē, ka ANO Bērna tiesību konvencijā noteiktās bērnu tiesības attiecas uz visiem cilvēkiem, kas ir jaunāki par 18 gadiem, un ka ir jāatzīst īpašas vajadzības attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un pusaudžu tiesībām;

162. uzsver, cik svarīgi ir veicināt politiku attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību, lai samazinātu un iespējami novērstu tādas problēmas kā seksuāli transmisīvās slimības (STS) (tostarp HIV/AIDS), nevēlama grūtniecība un nelikumīgi un nedroši aborti jauniešiem, kā arī likvidēt jauniešu zināšanu trūkumu par savas reproduktīvās veselības vajadzībām;

163. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai aizsargātu bērnus, kuru vecāki cieš no HIV/AIDS, un uzsver nepieciešamību sasniegt Tūkstošgades attīstības 5. mērķi (uzlabot mātes veselību), Tūkstošgades attīstības 4. mērķi (mazināt bērnu mirstību) un Tūkstošgades attīstības 6. mērķi (apkarot HIV/AIDS, malāriju un citas slimības); aicina arī veikt investīcijas bērniem paredzētu antiretrovirālo medikamentu izpētei un attīstībai, moskītu tīklu izplatīšanai, kā arī imunizācijas popularizēšanai ar GAVI alianses (agrāk: Vakcīnu un imunizācijas globālā alianse) starpniecību;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

164. aicina dalībvalstis nodrošināt izglītošanu, informāciju un konsultācijas seksuālo jautājumu jomā, lai palielinātu informētību un personas seksualitātes respektēšanu un novērstu nevēlamas grūtniecības gadījumus, HIV/AIDS un citu STS izplatīšanos; atvieglot dažādu pretapaugļošanās līdzekļu pieejamību un veicināt informācijas izplatīšanu par tiem;

165. prasa, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka visiem bērniem un pusaudžiem gan skolā, gan ārpus skolas tiktu sniegta piemērota un visaptveroša zinātniskā informācija par seksuālo un reproduktīvo veselību, lai viņi tādējādi varētu izdarīt apzinātu izvēli saistībā ar tādiem jautājumiem, kas attiecas uz viņu personīgo labklājību, tostarp attiecībā uz STS un HIV/AIDS profilaksi;

166. mudina dalībvalstis un Komisiju gan Eiropas Savienības robežās, gan ārpus tās sekmēt abu dzimumu bērniem vienlīdzīgu pieeju veselības aprūpei, īpašu uzsvāru liekot uz bērniem invalīdiem, mazākumtautību vai sociālu minoritāšu grupu bērniem;

167. aicina Komisiju un dalībvalstis pielikt lielākas pūles cīņā pret sievietēm un bērniem nodarīto kaitējumu, kas saistīts ar alkoholu:

- a) sniegtot sievietēm labāku informāciju par alkohola izraisītiem augļa attīstības traucējumiem,
- b) nodrošinot atbilstošu veselības aprūpi un konsultācijas sievietēm ar alkohola problēmām grūtniecības laikā un pēc tās, kā arī sievietēm un bērniem ģimenēs ar alkohola un narkotiku atkarības problēmām,
- c) ieviešot stingrākus noteikumus par alkoholisko dzērienu reklāmu un sporta pasākumu sponsorēšanu, ja sponsors ir alkohola nozares uzņēmums, nosakot reklāmas aizliegumu no plkst. 6.00 līdz plkst. 21.00 un aizliedzot alkohola reklāmu bērniem paredzētos produktos (datorspēlēs, komiksos), lai tādā veidā bērniem netiktu izplatīts pozitīvs priekšstats par alkoholu,
- d) aizliedzot alkoholiskos dzērienus, kuri pēc sava dizaina grūti atšķirami no saldumiem vai rotaļlietām, jo bērni nespēj atšķirt alkoholiskus dzērienus no bezalkoholiskiem;

168. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka tiek radīti apstākļi, kas katram bērnam sniegtu iespēju piekļūt dažāda veida un dažādu līmeņu veselības aprūpes pakalpojumiem, un, ja vajadzīgs, veiktu mērķtiecīgus pasākumus, lai neaizsargātākajām grupām sniegtu veselības aprūpes pakalpojumu iespējas, kas tām citādi nebūtu pieejamas;

169. atgādina, ka Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīva 92/85/EEK par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu strādājošām grūtniecēm, sievietēm, kas strādā pēcdzemdību periodā, vai strādājošām sievietēm, kas baro bērnu ar krūti⁽¹⁾, paredz tiesības uz darbu grūtniecēm vai ar krūti barojošām sievietēm, kas nozīmē, ka darba devējiem jāveic visi atbilstošie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ne sievietes, ne viņu nedzimušie bērni netiek pakļauti veselības apdraudējumiem darba vietā;

170. prasa veikt pētījumus par vides ietekmi uz bērnu hormonālo, neiroloģisko sistēmu, psiholoģisko stāvokli un imūnsistēmu un novērtēt šo ietekmi, ieviest testus par piemērotību bērniem visos pilsētplānošanas un transporta plānošanas pasākumos, pozitīvi marķēt importētas rotaļlietas, kas nav izgatavotas, izmantojot bērnu darbu;

Dzimšanas reģistrācija

171. atzīst ikviena bērna, tam piedzimstot, tiesības uz dzimšanas reģistrāciju, kas uzskatāma par likumīgu šī bērna eksistences atzīšanu, kā arī tiesības iegūt valstisko piederību un identitāti, neatkarīgi no viņu dzimuma vai etniskās izcelsmes, kā arī vecāku nacionālās piederības vai bēgļu, imigrantu vai patvēruma meklētāju statusa;

172. atzīst, ka dzimšanas apliecība palīdz aizsargāt bērnu pret tiesību pārkāpumiem, kurus rosina šaubas par bērna vecumu vai identitāti; uzskata, ka uzticama dzimšanas reģistrācijas sistēma traucē tirdzniecībai ar bērniem un viņu orgāniem, ierobežo nelegālu adopciju un novērš gadījumus, kad neatklāj bērnu vecumu saistībā ar agrīnām laulībām, bērnu iesaukšanu militārajā dienestā, seksuālu izmantošanu, bērnu darbu⁽²⁾ un tiesvedības attiecībā uz pieaugušajiem piemērošanu nepilngadīgajiem;

173. uzsver, ka neregistrēti bērni faktiski ir "neredzami", līdz ar to pieaug šo bērnu neaizsargātība, un palielinās iespēja, ka viņu tiesību pārkāpumi netiks pamanīti;

⁽¹⁾ OV L 348, 28.11.1992., 1. lpp.

⁽²⁾ Kā definēts ANO Bērna tiesību konvencijas 32. panta 1. punktā.

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

174. pauž nožēlu par to, ka dažās valstīs dzimšanas reģistrācijā pastāv diskriminācija dzimuma dēļ, tiesību aktiem un praksei darbojoties pretēji ANO konvencijai par jebkāda veida sieviešu diskriminācijas izskaušanu, tostarp vērojami atteikumi reģistrēt vientuļo māšu bērnus, atteikumi norādīt mātes tautību, kā arī pastāv diskriminācija saistībā ar reģistrāciju meitenēm, kuras nav beigušas skolu, gadījumos, ja piekļuve reģistrācijai ir balstīta uz izglītības sistēmu;

175. aicina Komisiju un gan bērnu tiesību aizsardzības, gan humānās palīdzības organizācijas pievienoties aktivitātēm, lai veicinātu izpratni trešās valstīs par dzimšanas reģistrācijas nepieciešamību; atzīmē, ka dzimšanas apliecības neesamība var radīt šķēršļus iespējamo mantošanas tiesību atzīšanai un bērna piekļuvei izglītībai, veselības aprūpes pakalpojumiem un valsts materiālajam atbalstam; prasa veicināt pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka šādi pakalpojumi tiek vispārēji sniegti pirms oficiālās reģistrācijas procesa pabeigšanas;

176. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis, lai tās izveido ilgtspējīgu un pastāvīgu reģistrācijas sistēmu, kas darbojas gan valsts, gan atsevišķu ciemu mērogā un kas ir pieejama bez maksas visiem iedzīvotājiem, tostarp arī iedzīvotājiem attālos apvidos, vajadzības gadījumā cita starpā izveidojot pārvietojamas reģistrācijas vienības, sniedzot attiecīgu apmācību valsts civildienesta reģistratoriem un piešķirot pietiekamus resursus šo iniciatīvu finansēšanai;

177. aicina Kopiesas iestādes un dalībvalstis pastiprināt centienus, lai nodrošinātu efektīvu politisko pamatnostādņu koordināciju dzimšanas reģistrācijas sekmēšanā, jo sevišķi iesaistot ANO un attiecīgās aģentūras, ar mērķi vienoties par kopīgu programmu, kas veicinātu efektīvu atbalsi visā pasaulē;

Bērni bruņotos konfliktos

178. uzsver, ka izšķiroša nepieciešamība ir īstenot ES Pamatnostādnes par bērniem bruņotos konfliktos;

179. neatlaidīgi aicina dalībvalstis iestrādāt valsts tiesību aktos Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus un veikt attiecīgu izmeklēšanu, saukt pie atbildības un sodīt visas personas, kuras pretlikumīgi iesaistījušas bērnus bruņotajos spēkos vai grupējumos vai kuras izmantojušas viņus aktīvai darbībai bruņotos konfliktos, — lai nodrošinātu, ka tiek darīts viss iespējams, lai izbeigtu šādu noziegumu nesodīšanas tradīciju;

180. atzinīgi vērtē "Parīzes apņemšanos" (*Paris Commitments*) par bērnu aizsardzību pret nelikumīgu iesaistīšanu vai izmantošanu bruņotajos spēkos vai bruņotos grupējumos, ko pieņēma 2007. gadā, aktualizējot 1997. gadā pieņemtos Keiptaunas principus, un neatlaidīgi aicina visas valstis pārņemt šos principus;

181. uzskata, ka ir nepieciešams veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka izturēšanās pret bērniem, kam atņemta brīvība, atbilst starptautiskajiem cilvēktiesību aktiem un humanitārajiem tiesību aktiem, ņemot vērā šo bērnu īpašo — nepilngadīgā statusu un aizliedzot bērnu turēšanu apcietinājumā kopā ar pieaugušajiem, izņemot gadījumus, kad tie ir vecāki kopā ar maziem bērniem; šajā sakarā uzsver, ka nepieciešams veicināt mācību programmas, ar kurām palielinātu izpratni tiesu un policijas sistēmu darbiniekiem un ierēdņiem tajās valstīs, kur konstatēts, ka meitenes un zēnus izmanto kā bērnus kareivjus;

182. uzsver, ka bērniem jāpiemēro nepilngadīgo tiesības un nepieciešams meklēt alternatīvus risinājumus tiesvedībai; prasa, lai tiesās bērniem prokurori būtu speciālisti nepilngadīgo lietās un bērniem tiesas procesā palīdzētu advokāti, kuri praktizē sociālo tiesību jomā; aicina izveidot patiesības un samierināšanas komisijas;

183. pieprasa kādreizējo bērnu kareivju un bruņotos konfliktos iesaistīto bērnu reintegrāciju un viņu fizisko, sociālo un psiholoģisko rehabilitāciju, bērnu atgriešanos ģimenēs, alternatīvu aprūpi bērniem, kuriem nav iespējams atgriezties ģimenē, kursus iekavētās izglītības atgūšanai un informācijas izplatīšanu par HIV/AIDS; uzsver, ka nepieciešams labot atsevišķus trūkumus bijušo kareivju reintegrācijā, jo meitenes kareivju dažkārt tiek sociāli noraidītas un atstumtas, un piešķirt īpašus resursus programmu izstrādei izglītības, seksuālās veselības jomā, psiholoģiskajam atbalstam un ģimeņu izlīgumam;

Trešdiena, 2008. gada 16. janvāris

184. uzsver, ka nepieciešams dalībvalstīm uzsākt kopēju diplomātisku darbību vietās, no kurienes saņemti ziņojumi par to, ka bērni tiek iesaukti militārās vienībās vai bruņotos grupējumos;

185. atzīmē, ka ārkārtas palīdzības nodrošināšana bērniem nestabilās, konfliktu skartās valstīs reti iekļauj pienācīgas izglītības iespējas, un aicina Komisiju ārkārtas situācijās un pārejas posmos no krīzes uz attīstību sniegt atbalstu izglītības pasākumiem, tostarp Starptautiskā aģentūru tīkla izglītībai ārkārtas situācijās noteikto obligāto standartu ieviešanai;

186. uzsver — ja nav panākts galīgais atrisinājums ieilgušiem konfliktiem, tas rada situāciju, kad tiesiskums tiek ignorēts un attiecīgajās teritorijās notiek cilvēktiesību pārkāpumi, un tas ir viens no galvenajiem šķēršļiem procesā, lai nodrošinātu, ka visas bērnu tiesības tiek ievērotas; prasa veikt pasākumus, lai risinātu jautājumus saistībā ar bērnu un viņu ģimeņu īpašajām vajadzībām neatrisināto konfliktu teritorijās;

Bērni un demokrātija

187. uzsver bērnu tiesības augt brīvā un atvērtā sabiedrībā, kur tiek ievērotas cilvēktiesības un vārda brīvība un kur vairs netiek piemērots nāves spriedums, it sevišķi mazgadīgām personām;

188. uzsver, ka bērni nedemokrātiskās valstīs ir sevišķi riskantā situācijā, un aicina Komisiju analizēt šīs iedzīvotāju grupas stāvokli;

189. aicina Komisiju apskatīt jautājumu, kā paaugstināt bērnu un jauniešu politisko izpratni trešās valstīs, kur ir ierobežota demokrātija, lai viņi varētu izaugt par politiski izglītotiem pilsoņiem;

190. aicina Komisiju uzsvērt, cik nozīmīgi ir jauniešiem būt spējīgiem brīvprātīgi paust savu viedokli, iesaistoties (politiskās) jaunatnes organizācijās;

*
* *

191. uzdod priekšsēdētājam iesniegt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstīm, Nacionālo novērošanas centru bērnu jautājumos Eiropas tīklam (*ChildONEurope*), Eiropas Padomei, Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu tiesību komitejai, UNICEF, Starptautiskajai Darba organizācijai (*ILO*), Apvienoto Nāciju Organizācijas augstajam komisāram bēgļu jautājumos (*UNHCR*) un Pasaules Veselības organizācijai (*WHO*).

Pieaugušo izglītība. Mūžu dzīvo — mūžu mācies

P6_TA(2008)0013

Eiropas Parlamenta 2008. gada 16. janvāra rezolūcija par pieaugušo izglītību. Mūžu dzīvo — mūžu mācies (2007/2114(INI))

(2009/C 41 E/05)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Pieaugušo izglītība. Mūžu dzīvo — mūžu mācies" (COM(2006)0614),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. novembra Lēmumu Nr. 1720/2006/EK, ar ko izveido rīcības programmu mūžizglītības jomā ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OV L 327, 24.11.2006., 45. lpp.